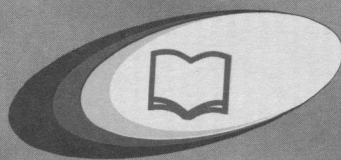
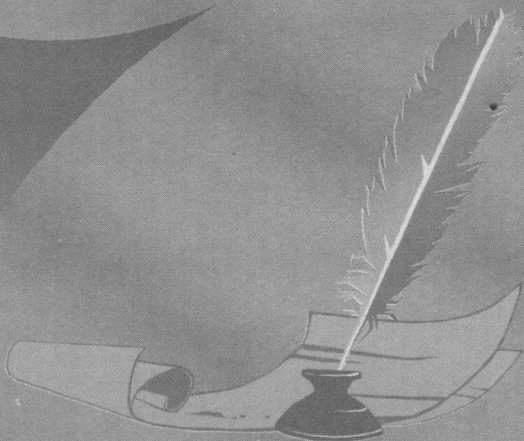

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛ

- ГЕОГРАФИЯ -

2009

ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

ГЕОГРАФИЯ
ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛ

Тестілер – ҰТО-ның интеллектуалдық меншігі.
ҰТО-ның рұқсатынсыз қандай мақсатта болсын, бұл тестілердің толық
не жеке парақтарының көшірмесін жасауға болмайды.

АСТАНА
2009

ББК 74.262.6

Г 31

Г 31 География пәні бойынша оқу-әдістемелік құрал. /Оқу-әдістемелік құрал. Астана: «Ұлттық тестілеу орталығы» РМҚМ, 2009 - 144 бет.

ISBN 978-601-260-005-6

Оқу-әдістемелік құралға география пәні бойынша 2008 жылы Ұлттық бірыңғай тестілеуде пайдаланылған тест тапсырмаларының 25 нұсқасы енгізілген. Сонымен қатар бір немесе бірнеше дұрыс жауаптары бар тест тапсырмаларының 5 нұсқасы ұсынылған.

Оқу-әдістемелік құрал талапкерлердің ҰБТ мен кешенді тестілеуге дайындалуына көмек ретінде ұсынылады. Орта мектеп мұғалімдері тест жинағын оқу барысында оқушы білімін бақылауға пайдалана алады.

ББК 74.262.6

Г $\frac{4306021000}{00(05)-09}$

ISBN 978-601-260-005-6

© «Ұлттық тестілеудің орталығы» РМҚК, 2009

КІРІСПЕ

Құрметті талапкер!

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Білім беру мен тестілеудің мемлекеттік стандарттарының ұлттық орталығы» ұлттық бірыңғай тестілеуге (ҰБТ) қатысуға дайындалу мүмкіндігін ұсынып отыр.

География пәні бойынша ұсынылып отырған тест тапсырмаларының мазмұны талапкерлердің қоршаған орта туралы білімдерін; әлемнің жалпы экономикалық сипаттамасын; жер бетіндегі адамзат және табиғат туралы білімдерін; географияның ғылым ретінде дамуын; Қазақстанның әлемдік нарықтағы орнын; адамзаттың ғаламдық проблемаларын, қазіргі дүниежүзілік шаруашылығы туралы білімдерін тексереді.

Оқу-әдістемелік құралдың I бөлімі 2008 жылы ҰБТ-де пайдаланылған тест тапсырмаларының 25 нұсқасынан тұрады.

Тест тапсырмалары 5 жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауды ұсынады.

Оқу-әдістемелік құралдың II бөлімінде, сіздерге танысып, өз білім деңгейлеріңізді саралау мақсатында бір, екі немесе үш дұрыс жауабы бар тестінің 5 нұсқасын ұсынамыз.

Бір, екі немесе үш дұрыс жауабы бар тест талапкердің білімін неғұрлым толығырақ, тереңірек және нақтырақ тексеруге мүмкіндік беріп, жобалап жауап беруге шектеу қояды. Тест тапсырмалары 8 жауап нұсқасынан бір, екі немесе үш дұрыс жауапты таңдауды ұсынады.

Екі бөлімдегі тест тапсырмалары үш қиындық деңгейіндегі сұрақтардан тұрады: А - жеңіл, В - орташа, С - қиын.

Жауаптың дұрыстығын тексеру үшін оқу-әдістемелік құралдың соңында берілген дұрыс жауап кілттерін пайдалануға болады.

2008-2009 оқу жылында ҰБТ-ге пайдаланатын тест тапсырмаларының түрі оқу-әдістемелік құралдың I бөлімінде берілген.

Тест спецификациясы

1. Тақырыбы:

География пәні бойынша жалпы білім беретін орта мектеп бітірушілеріне арналған тест.

2. Құрастырылу мақсаты:

Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындарына қабылдау және ҰБТ өткізу.

3. Міндеттері:

1. Қорытынды аттестациялау барысында жалпы білім беретін орта мектептердің 11 - сынып түлектерінің география пәнінен дайындық деңгейін анықтау.

2. ҚР ЖОО-на қабылдау үшін жалпы білім беретін орта мектептердің 11- сынып түлектерін саралау.

4. Тест мазмұны:

Тапсырмалардың мазмұны бойынша жіктелуі сарапшылар мен әзірлемешілерден құрылған шығармашылық топтардың әзірлеп, ҰТО-ның бекітуімен тақырып, тақырыпшалар түрінде ұсынылады.

Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: бірінші деңгейде - 9, екінші деңгейде - 10, үшінші деңгейде – 6 тапсырма.

Тест тапсырмалары Мемлекеттік стандарт негізінде жасалған мектеп бағдарламасына сай мына бағыттағы тапсырмалардан тұрады.

№	Мазмұны
01	Физикалық география
02	План және карта
03	Жер қабықтары
04	Географиялық қабық
05	Жер бетіндегі адамзат (нәсілдік құрамы)
06	Материктер мен мұхиттар географиясы
07	Географиялық қабық заңдылықтары
08	Жердегі материктер мен мұхиттар
09	Қазақстанның физикалық географиясы
10	Қазақстанның табиғатына жалпы шолу
11	Қазақстанның табиғат кешендері
12	Табиғатты қорғау және пайдалану
13	Қазақстанның экономикалық және әлеуметтік географиясына жалпы шолу
14	Қазақстанның шаруашылығына жалпы шолу
15	Қазақстанның экономикалық аудандары
16	Қазіргі дүние жүзіндегі Қазақстан
17	Дүние жүзінің жалпы сипаттамасы
18	Дүние жүзілік шаруашылық
19	Халықаралық экономикалық қатнастар
20	ТМД елдері
21	Еуропа елдері
22	Азия елдері
23	Америка елдері
24	Африка елдері, Аустралия, Мұхиттық аралдар елдері
25	Адамзаттың ғаламдық проблемалары

5. Тест жоспары:

1. Физикалық географияның бастапқы курсы – 4 тапсырма.

2. Физикалық география, материктер мен мұхиттар –4 тапсырма.
3. Қазақстанның физикалық географиясы – 6 тапсырма.
4. Қазақстан Республикасының экономикалық географиясы – 5 тапсырма.
5. Дүние жүзінің әлеуметтік және экономикалық географиясы - 6 тапсырма.

6.Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Қоршаған орта туралы білімдері;
 Әлемнің жалпы экономикалық сипаттамасы;
 Жер бетіндегі адамзат және табиғат туралы мәлімет;
 Географияның ғылым ретінде дамуы;

Қазақстан - әлемдік нарықта;
 Адамзаттың ғаламдық проблемалары;
 Қазіргі дүниежүзілік шаруашылық.

7.Тапсырмалар орындалуының орташа уақыты:

Тестінің бір тапсырмасын орындап шығуға берілген уақыт – 1,5 минут. Тестінің толық орындалу уақыты – 37,5 минут.

8.Нұсқалар мен тапсырмалар саны:

Нұсқалардың саны ҚР БҒМ анықтайды. Тест нұсқаларының баламалығы:

- тестілердің спецификацияға сай құрылуымен;
- өзара ауыстыруға келетін тапсырмалардың әр түрлі нұсқаларда бір орында келуімен,
- барлық нұсқаларда қиындық деңгейін бірдей болып келуімен жүзеге асырылады. Бір тестіде 25 сұрақ.

9.Тапсырма формасы:

Берілген бес жауап нұсқасында бір дұрыс жауапты таңдау.

Нұсқау: «Таңдалған жауап парағында берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет».

10. Жеке тапсырмалар мен жалпы жұмысты бағалау:

Дұрыс орындалған әр тапсырма үшін мектеп бітіруші 1 балл алады. Дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл. Тест тапсырмасы толығымен дұрыс орындалған уақытта 25 балл алады.

11.Тапсырманың апробациясы:

Тапсырмалар республиканың жалпы білім беретін мектептерінің 11 - сынып түлектерінде апробацияланады. (Шамамен алғанда 100 адамнан тұратын 2 калалық, 2 ауылдық мектеп).

12.Тест нәтижелерінен күтілетін талдау:

1. Балдардың жиынтығына орай жалпы білім беретін орта мектеп курсы үшін аттестациялық баға қойылады.
2. Сертификатқа қойылатын балл жиынтығы ҚР ЖОО-на қабылдау конкурсына қатысуға құқық береді.

Тест тапсырмалар ҚР Білім және ғылым министрлігі ұсынып, бекіткен оқулықтар негізінде жасалған.

№	Оқулық аты	Жылы	Баспасы
1	Физикалық география. Бірмағамбетов А., Мамырова К. 6-сынып	2006	«Атамұра»
2	Материктер және Мұхиттар географиясы. Абилмаженова С., Бейсенова А., Асубаев Б., Каймулдинова К., Кубенкулова С. 7-сынып	2003	«Атамұра»
3	Қазақстанның Физикалық географиясы. Бейсенова А., Карпеков А. 8-сынып	2004	Атамұра

4	Қазақтанның экономикалық және әлеуметтік географиясы. Ахметов Е., Кәрменова Н., Кәрібаева Ш., Асубаев Б. 9-сынып	2005	“Мектеп”
5	География. Дүние жүзіне жалпы шолу. ТМД елдері Бейсенова А.С., Қаймулдинова К.Д., Абильмажинова С.А., Баймырзаев К.М., Достай Ж.Д. (ЖМБ) 10-сынып	2006	Мектеп
6	Дүние Жүзінің Экономикалық және Әлеуметтік Географиясы Е.Ахметов, Т. Увалиев, Қ.Ахметов.(ҚГБ).10-сынып	2006	Мектеп
7	Қазіргі дүние Географиясы. Е.Ахметов, Т. Увалиев, Қ. Ахметов.(ҚГБ).11-сынып	2007	Мектеп
8	География. Дүние жүзіне Аймақтық Шолу. Бейсенова А.С., Қаймулдинова К.Д., Абильмажинова С.А., Достай Ж.Д. 11- сынып (ЖМБ)	2007	Мектеп

География пәні бойынша оқу-әдістемелік құрал сіздерге ұлттық бірыңғай тестілеуге дайындалуға көмек береді.

Оқу-әдістемелік құралдың мазмұнын жақсарту бойынша ескертулер мен ұсыныстарды қабылдауға әзірміз. Біздің мекен-жайымыз: Астана қаласы, Победа даңғылы 60. Веб-сайт: www.testcenter.kz, электрондық пошта: info@ncgsot.kz, info@testcenter.kz, факс/тел: 8(7172)31-74-04.

I бөлім

I-нұсқа

1. Жер өз білігін айналып өтеді
A) 21 сағатта
B) 24 сағатта
C) 23 сағатта
D) 25 сағатта
E) 22 сағатта
2. Масштабтың ... түрі бар
A) 3.
B) 2.
C) 5.
D) 4.
E) 1.
3. Гидросферадағы тұщы су мөлшері
A) 2,5%
B) 5%
C) 32%
D) 10%
E) 20%
4. Жер бетіндегі адамзат ... нәсілге бөлінеді
A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
E) 5
5. Жер шарындағы материктер саны:
A) 3.
B) 5.
C) 4.
D) 6.
E) 7.
6. Қазақстан тәуелсіздігін алған жыл.
A) 1992
B) 1993
C) 1991
D) 1994
E) 1990
7. Қазақстанның ең ірі су қоймасы
A) Қапшағай
B) Шардара
C) Теміртау
D) Бұқтырма

Е) Сергеев

8. Ірі кондитер фабрикасы:

А) Орал, Хромтауда.

В) Алматы, Қарағандыда.

С) Қостанай, Қаражалда.

Д) Қызылорда, Шымкентте.

Е) Астана, Петропавлда.

9. Қазақстан машиналарды сатып алады.

А) Ресейден.

В) Австралиядан.

С) Қырғызстаннан.

Д) Түркіменстаннан.

Е) Англиядан.

10. ... африканерлер деп атайды

А) Нидерландықтарды.

В) Француздықтарды.

С) Арабтарды.

Д) Химилерді.

Е) Ағылшындарды.

11. Солтүстік Тянь-Шаньның қиыр солтүстігіндегі ең биік тау жотасы:

А) Талас.

В) Іле Алатауы.

С) Күнгей Алатауы.

Д) Теріскей Алатауы.

Е) Қырғыз.

12. Жауын-шашын көп түсетін табиғат зонасы:

А) Жауын-шашын мөлшері табиғат зоналарына онша көп түспейді.

В) Орманды дала.

С) Шөл.

Д) Шөлейт.

Е) Дала.

13. Қазақстандағы Шығыс Еуропа жазығындағы табиғат кешендерінің зонасы.

А) Орманды дала, шөл.

В) Орман, орманды дала, дала.

С) Биік таулы аймақтар.

Д) Дала, шөлейт, шөл.

Е) Шөлейт, шөл, орман.

14. Қорық құрудың басты мақсаты.

А) Тек қана туристік бағытта.

В) Табиғат нысандарын шаруашылық мақсатта пайдалану.

С) Табиғат ландшафтарының эталонын (үлгісін) сақтау.

Д) Тек қана мәдени бағытта.

Е) Тек қана емдік бағытта.

15. Қаратау жотасында мына кендер көп орналасқан:

А) Алтын, күміс

В) Фосфорит, полиметалл

С) Боксит, мырыш

Д) Мырыш, магний

Е) Мыс, молибден

16. Сыртқа мұнай шығаратын ел:

А) Армения

В) Катар

С) Қырғызстан

Д) Беларусь

Е) Литва

17. ТМД елдеріндегі ең ірі мұнай бассейнін анықтаңыз.

А) Батыс Қазақстан.

В) Поволжье.

С) Орал.

Д) Батыс Сібір.

Е) Баку.

18. Еуропада ішкері жатқан мемлекет

А) Испания

В) Португалия

С) Англия

Д) Чехия

Е) Италия

19. Жапонияның ұлттық символы болып табылатын табиғи объектіні көрсетіңіз.

А) Окинава аралы.

В) Кисо өзені.

С) Сагами шығанағы.

Д) Фудзияма вулканы.

Е) Асахи тауы.

20. Литосфераның жоғарғы, атмосфераның төменгі бөлігі және гидросфера мен биосфераның байланысы мен әрекеттесуі нәтижесінде қалыптасқан табиғат кешені

А) Атмосфера.

В) Географиялық қабық.

С) Литосфера.

Д) Биосфера.

Е) Гидросфера.

21. Дүние жүзіндегі ең биікте орналасқан елдің астанасы.

А) Асунсьон.

В) Монтевидео.

С) Ла-Пас.

Д) Бразилиа.

Е) Каракас.

22. Хром және никельдің ірі кендері.

А) Атасуда.

1-нұсқа

- В) Кемпірсайда.
  - С) Торғайда.
  - Д) Текеліде.
  - Е) Майқайыңда.
23. Қазақстан аумағын 5 экономикалық ауданға бөлген орыс ғалымы:
- А) В. Докучаев
  - В) Н. Потаин
  - С) Н. Баранский
  - Д) Л. С. Берг
  - Е) И. В. Мушкетов
24. Арменияның маманданған саласының бірі:
- А) Түсті металлургия, машина жасау
  - В) Қара металлургия
  - С) Металл өңдеу
  - Д) Химия, тамақ өнеркәсібі
  - Е) Ауыл шаруашылығы
25. Гольфстрим энергиясын пайдалану жобасы жасалған мемлекет:
- А) Канада.
  - В) Франция.
  - С) Ұлыбритания.
  - Д) АҚШ.
  - Е) Исландия.

2-нұсқа

1. Грек тілінен аударғанда «география» сөзінің мағынасы:

- A) Жерді өлшеу .
- B) Жерді сипаттап жазу
- C) Жерді оқу
- D) Жерді сызу
- E) Жерді зерттеу

2. Картада объектілерді белгілейді.

- A) Фотомен.
- B) Жазумен.
- C) Шартты белгімен.
- D) Фигуралармен.
- E) Суретпен.

3. Жердің ішкі құрылысы:

- A) Атмосфера, ядро, биосфера.
- B) Мантия, гидросфера, литосфера.
- C) Литосфера, биосфера, атмосфера.
- D) Ядро, мантия, жер қыртысы.
- E) Атмосфера, биосфера, гидросфера.

4. Тұрғылықты халық жоқ құрлық

- A) Еуропа.
- B) Антарктида.
- C) Австралия.
- D) Солтүстік Америка.
- E) Африка.

5. Қазақстан аумағының батыстан шығысқа дейінгі ұзындығы

- A) 5000 км
- B) 3000 км
- C) 4000 км
- D) 1600 км
- E) 4500 км

6. Қазақстанның орманды дала зонасының ірі өзендері.

- A) Есіл, Тобыл.
- B) Сарысу, Ойыл.
- C) Қаратал, Лепсі.
- D) Сырдария, Шу.
- E) Жайық, Жем.

7. Қазақстан Республикасының солтүстігіндегі ең шеткі облысы.

- A) Солтүстік Қазақстан.
- B) Батыс Қазақстан.
- C) Павлодар.
- D) Қарағанды.
- E) Ақтөбе.

8. Күріш ... өзенінің бойында егіледі:

- A) Талас.
- B) Ертіс.
- C) Торғай.
- D) Сырдария.
- E) Нұра.

9. Негізгі кокстелінетін көмір бассейні:

- A) Екібастұз.
- B) Майкүбі.
- C) Қарағанды.
- D) Ленгер.
- E) Зайсан.

10. Жер бетінің ... дүние жүзілік мұхит сулары алып жатыр.

- A) 71 % (пайыз)
- B) 29 % (пайыз)
- C) 40 % (пайыз)
- D) 60 % (пайыз)
- E) 25 % (пайыз)

11. Австралиядағы ең биік өсетін өсімдік:

- A) Фикус.
- B) Баобаб.
- C) Бөтелке гәрізді ағаш.
- D) Эвкалипт.
- E) Майлы пальма.

12. Кайнозой дәуірі ... деп үш кезеңдерге бөлінеді.

- A) Бор, юра, триас.
- B) Кайнозой эрасы кезеңге бөлінбейді.
- C) Пермь, карбон, девон.
- D) Палеоген, неоген, антропоген немесе төрттік.
- E) Силур, ордовик, кембрий.

13. Шөл зонасындағы қорық.

- A) Ақсу-Жабағылы.
- B) Наурызым.
- C) Үстірт.
- D) Марқакөл.
- E) Алматы.

14. Мақта майын шығару орталығы:

- A) Талдықорған.
- B) Жамбыл.
- C) Шымкент.
- D) Қызылорда.
- E) Ащысай.

15. Қазақстан импорт тауарлардың басым бөлігін әкеледі.

- A) Қырғызстан мен Тәжікстаннан.
- B) Австрия мен Венгриядан.

- С) Қытай мен Ресейден.
D) Швеция мен Бельгиядан.
E) АҚШ пен Канададан.
16. Адам пайдаланатын мұхиттық биомассаның 85% ...
A) Сүтқоректілер.
B) Балықтар.
C) Шаянтәрізділер.
D) Өсімдіктер.
E) Моллюскалар.
17. Еуропаның дамыған елдері табиғи газдың көп бөлігін алады
A) Парсы шығанағы елдерінен.
B) Австралиядан.
C) Ресейден және Солтүстік Африкадан.
D) Латын Америкасынан және Солтүстік Америкадан.
E) Канададан.
18. Балтық бойындағы елдер
A) Латвия, Литва, Эстония.
B) Дания, Голландия, Швеция, Австрия.
C) Норвегия, Швеция, Финляндия, Венгрия.
D) Испания, Португалия, Италия, Франция.
E) Румыния, Болгария, Словения, Албания.
19. Қытай Халық Республикасы ... провинциядан тұрады:
A) 19-20.
B) 22-23.
C) 50-51.
D) 28-29.
E) 30-31.
20. Географиялық қабықтың ырғақтылық заңдылығы:
A) Күн мен түннің ауысуы
B) Желдің соғуы
C) Өсімдіктердің өсуі
D) Мұздардың еруі
E) Судың булануы
21. Конго өзенінің алабы орналасқан климаттық белдеу
A) Субтропиктік және тропиктік
B) Қоңыржай
C) Субэкваторлық және тропиктік
D) Экваторлық
E) Экваторлық және тропиктік
22. Арал теңізінің солтүстігіндегі құмдар.
A) Үстірт.
B) Сарыескі Атырау.
C) Қызылқұм.
D) Үлкен және Кіші Борсық.
E) Жалпы Сырт.

2-нұсқа

23. Сауыр тауындағы қоңыр көмірдің кен орны.

- A) Майкайың.
- B) Майкүбі.
- C) Қоңырат.
- D) Кендірлік.
- E) Саяқ.

24. Ресейде троллейбус шығаратын жалғыз зауыт орналасқан қала:

- A) Мәскеу
- B) Рязань
- C) Псков
- D) Энгельс
- E) Новгород

25. АҚШ-тағы жеміс-көкөніс өсіретін негізгі аудан :

- A) Техас.
- B) Мичиган.
- C) Юта.
- D) Калифорния.
- E) Небраска.

3-нұсқа

1. М. Бехаим жасаған аспап:

- A) карта
- B) компас
- C) нивелир
- D) глобус
- E) барометр

2. Азимутты ... өлшейді

- A) Километрмен.
- B) Сантиметрмен.
- C) Градуспен.
- D) Пайызбен.
- E) Сағатпен.

3. Жер шарындағы ең үлкен алапты өзен:

- A) Амазонка.
- B) Конго.
- C) Лена.
- D) Миссисипи.
- E) Еділ.

4. Қазақстан құрамындағы облыс саны:

- A) 13
- B) 14
- C) 12
- D) 15
- E) 19

5. Қазақстанның теңіз деңгейінен төмен жатқан жері.

- A) -400 м.
- B) -120 м.
- C) -132 м.
- D) -130 м.
- E) -126 м.

6. Орталық және Орта Азия картасын жасаған

- A) Қытай саяхатшылары
- B) Рим саяхатшылары
- C) Орыс саяхатшылары
- D) Араб саяхатшылары
- E) Грек саяхатшылары

7. Қазақстанның ішкі көшіп-қонуы басым қалалары:

- A) Алматы, Өскемен.
- B) Қостанай, Ақтау, Семей.
- C) Астана, Павлодар, Алматы.
- D) Маңғыстау, Тараз.
- E) Тараз, Арқалық.

3-нұсқа

8. Қазақстанның негізгі табиғи газ қоры шоғырланған жер:

- A) Ақтөбе
- B) Шымкент
- C) Маңғыстау түбегі
- D) Қарағанды
- E) Павлодар

9. АҚШ құрғақ шекарамен ... елдермен шектеседі

- A) Канада, Ресей, Куба.
- B) Канада, Мексика.
- C) Куба, Мексика.
- D) Канада, Колумбия.
- E) Ресей .

10. Дүние жүзіндегі ең қуатты жылы ағыс

- A) Батыс желдер
- B) Гольфстрим
- C) Куроисио
- D) Бенгел
- E) Солтүстік Тынық мұхит

11. Африканың ең таяз көлі.

- A) Танганьика.
- B) Чад.
- C) Тана.
- D) Ньяса.
- E) Виктория.

12. Мезозой эрасының дәуірлері:

- A) Триас, юра, силур
- B) Бор, триас, юра
- C) Силур, ордовик, кембрий
- D) Бор, триас, девон
- E) Пермь, карбон, девон

13. Батыс Тянь-Шаньда орналасқан қорық

- A) Наурызым.
- B) Ақсу Жабағылы.
- C) Қорғалжын.
- D) Үстірт.
- E) Барсақелмес.

14. Шымкент қорғасын зауыты осы кен орнының шикізатымен жұмыс істейді.

- A) Орал.
- B) Алтай.
- C) Тянь-Шань.
- D) Қаратау.
- E) Мұғалжар.

15. Қазақстанның ең ірі сауда серіктесі

- A) Ресей
- B) Жапония

- C) Қырғызстан
- D) Өзбекстан
- E) АҚШ

16. Еуразияның оңтүстік орман белдеуіндегі негізгі ағаш түрлері:

- A) Қылқан және бұталар.
- B) Бұталар.
- C) Мәңгі жасыл экваторлық орман.
- D) Қылқан жапырақты.
- E) Қылқан және жалпақ жапырақты.

17. Дүние жүзіндегі ең ірі теңіз порты

- A) Роттердам.
- B) Токио.
- C) Сингапур.
- D) Гонконг.
- E) Жаңа Орлеан.

18. Испания астанасы.

- A) Мадрид.
- B) Париж.
- C) Рим.
- D) Лиссабон.
- E) Лондон.

19. Шетелдік Азияның монархиялы елдері:

- A) Оман, Бангладеш, Лаос, Вьетнам.
- B) Малайзия, Тайланд, Бутан, Непал.
- C) Израиль, Иордания, Ирак, Сирия.
- D) Түркия, Иран, Сирия, Ирак.
- E) Үндістан, Пәкістан, Ауғанстан, Мьянма.

20. Таулардағы табиғат зонасының алмасуы ... деп аталады

- A) Табиғат зонасы
- B) Таулы зона
- C) Ендік зона
- D) Биіктік белдеулік
- E) Тауларда табиғат зоналары болмайды

21. Орал таулары мен Орта Сібір таулы үстірті арасындағы жазық.

- A) Батыс-Сібір жазығы.
- B) Шығыс-Еуропалық жазық.
- C) Тұран жазығы.
- D) Каспий маңайы ойпаты.
- E) Солтүстік-Сібір ойпаты.

22. Қазақстан аумағында герцин қатпарлар аймағы:

- A) Каспий маңы ойпаты.
- B) Маңғыстау.
- C) Мұғалжар.
- D) Тұран.
- E) Сарыарканың солтүстік-батысы.

3-нұсқа

23. Мұғалжарда басым табиғат зонасы.

- A) Орманды дала.
- B) Жоғары белдеудегі аймақ.
- C) Дала.
- D) Шөл.
- E) Шөлейт.

24. "Түрксіб" темір жолы ... экономикалық аудандар арқылы өтеді

- A) Солтүстік, Батыс
- B) Оңтүстік, Шығыс
- C) Шығыс, Солтүстік
- D) Орталық, Солтүстік
- E) Батыс, Оңтүстік

25. Ресейде мұнай өндірудің негізгі ауданы:

- A) Орталық қарағандырақты.
- B) Батыс Сібір.
- C) Қызыл Шығыс.
- D) Шығыс Сібір.
- E) Орталық.

4-нұсқа

1. «География» ұғымын енгізген

- A) Аристотель
- B) Плагон
- C) Геродот
- D) Эратосфен
- E) Страбон

2. Бағдарлау (ориентирование) дегеніміз ...

- A) План кұру.
- B) Көкжиек тұстарын анықтау.
- C) Затты анықтағанға дейінгі арақашықтықты өлшеу.
- D) Ауа температурасын анықтау.
- E) Төбе биіктігін анықтау.

3. Өзеннің теңізге, көлге немесе басқа өзендерге құятын жері ... деп аталады

- A) Таскын.
- B) Бұлақ.
- C) Саға.
- D) Бастау.
- E) Сала.

4. Географиялық қабықтағы ең ірі табиғат кешені:

- A) Өзен
- B) Көл
- C) Материк
- D) Түбек
- E) Арал

5. «Шығыстың Аристотелі» деп атанған ғалым:

- A) Әл-Идриси
- B) Әбу Насыр Әл-Фараби
- C) Қ.Сәтпаев
- D) Ш.Уәлиханов
- E) Махмуд Қашқари

6. Мүйізнен (панты) бағалы дәрілік шикізат алынады.

- A) Елік.
- B) Бұлан.
- C) Марал.
- D) Кабарға (Құдыр).
- E) Таутеке.

7. Сарқылмайтын табиғи ресурстар

- A) Күн энергиясы
- B) Мұнай
- C) Көмір
- D) Табиғи газ
- E) Топырақ

8. Екібастұз көмірі ... пайдаланылады

- A) құрылыста
- B) энергетикалық отын ретінде
- C) өнеркәсіп шикізаты ретінде
- D) химиялық шикізат ретінде
- E) кокс алуға

9. Үндістан астанасы.

- A) Мадрас.
- B) Калькутта.
- C) Дели.
- D) Агра.
- E) Бомбей.

10. Қоңыржай белдеудегі дала мен шөлдің аралығындағы өтпелі зона:

- A) Дала
- B) Орман
- C) Шөлейт
- D) Тундра
- E) Шөл

11. Солтүстік жарты шардағы ежелгі материк:

- A) Пангея.
- B) Гондвана.
- C) Еуразия.
- D) Лавразия.
- E) Тетис.

12. Солтүстік полюстің айналасындағы аймақ ... деп аталады

- A) Антарктика.
- B) Оңтүстік поляр аймағы.
- C) Көпжылдық мұзды кеңістік.
- D) Арктика.
- E) Солтүстік Мұзды мұхит.

13. Жоңғар Алатауының маңындағы оңтүстік-шығыстан солтүстік-батысқа қарай соғатын ең күшті жел:

- A) Бриз.
- B) Сайқан.
- C) Муссон.
- D) Ебі.
- E) Арыстанды-Қарабас.

14. Қазақстанның ауыл шаруашылығындағы егіс көлемі басым ... дақылдар.

- A) Картоп.
- B) Техникалық.
- C) Бақшалық.
- D) Дәнді.
- E) Жүзім.

15. Қазақстанның өнімін негізгі сатып алушылар.

- A) Австрия, Венгрия.

- В) Қырғызстан, Мексика.
С) Ресей, Қытай.
D) Молдова, Украина.
E) Бельгия, Дания.
16. Түркі тілдес топ ... тіл семьясы құрамына кіреді
A) үндіеуропалық
B) кытай-тибет
C) алтай
D) кавказ
E) орал
17. Дүние жүзіндегі етті көп өндіретін елдер.
A) Жапония, Индонезия
B) АҚШ, Қытай, Ресей
C) Гватемала, Нигерия
D) Канада, Мексика
E) Қытай, Монголия, Франция, Италия
18. Халықаралық туризмде алдыңғы орынды алады:
A) Швейцария.
B) Греция.
C) Испания.
D) Франция.
E) Ұлыбритания.
19. Мыс шығарудан алдыңғы орындағы Африка мемлекеті:
A) Либерия.
B) Габон.
C) Замбия.
D) Ангола.
E) Гвинея.
20. Д. Ливингстон ашқан Африка сарқырамасы.
A) Стэнли.
B) Ниагара.
C) Ливингстон.
D) Виктория.
E) Анхель.
21. Қазақстан аумағы толығымен ... кұрлықка айналды.
A) кайназойдың басында.
B) палеозойдың соңында.
C) мезозойда.
D) мезозойдың басында.
E) палеозойдың басында.
22. Мұғалжар тауының солтүстігіндегі өте сапалы кен.
A) Фосфорит.
B) Апатит.
C) Хромит.
D) Боксит.

4-нұсқа

Е) Сатнаевит.

23. Марқакөл қорығының эндемик-балығы.

А) Мөңке.

В) Шабак.

С) Алабұға.

D) Сазан.

Е) Табан балық.

24. Хромит, фосфорит, никель рудаларын өндіру және өңдеу өнеркәсіп торабы:

А) Ақтобе.

В) Орал.

С) Маңғыстау.

D) Ембі.

Е) Петропавл.

25. Картонның Отаны:

А) Оңтүстік Америка.

В) Африка.

С) Бразилия.

D) Еурасия.

Е) Эквадор.

5-нұсқа

1. Магеллан саяхатының мәні

- A) Жаңа жерлер ашылды.
- B) Жердің шар тәрізді екені дәлелденді.
- C) Жаңа аралдар ашылды.
- D) Үндістанға жол ашылды.
- E) Африка ашылды.

2. Жердің кішірейтілген дая үлгісі

- A) карта
- B) аэрофотосурет
- C) глобус
- D) сурет
- E) план

3. Теңіз суының орташа тұздылығы

- A) 38‰
- B) 40‰
- C) 35‰
- D) 50‰
- E) 45‰

4. Қазіргі кезде географиялық қабықты өзгертетін негізгі фактор:

- A) Антропогендік.
- B) Климат.
- C) Ішкі процесс.
- D) Сыртқы процесс.
- E) Жер бедері.

5. Қазақтың тұңғыш геолог - ғалымы:

- A) Н.В. Мушкетов.
- B) Қ.Сәтбаев.
- C) Н. Баранский.
- D) И. Герасимов.
- E) С. Неуструев.

6. Қазақстанда және дала зонасының алып жатқан аумағы.

- A) 5,6 %.
- B) 12 %.
- C) 9,4 %.

5-нұсқа

D) 29 %.

E) 7,5 %.

7. Қазақстандағы облыстар саны

A) 14

B) 13

C) 16

D) 15

E) 12

8. Қазақстандағы негізгі отын базасы

A) Төргай алабы

B) Қарағанды алабы

C) Шұбаркөл алабы

D) Майкүбі алабы

E) Ленгир алабы

9. Суармалы егістікке маманданған аудан:

A) Орталық.

B) Оңтүстік.

C) Солтүстік.

D) Шығыс.

E) Батыс.

10. Солтүстік және оңтүстік жарты шарлардың 30°-60° ендіктеріндегі белдеу:

A) Поляр

B) Экваторлық

C) Қоңыржай

D) Субэкваторлық

E) Субтропиктік

11. Мұхит суының тұздылығы байланысты:

A) тереңдігіне

B) географиялық ендікке

C) мұхит ағыстарына

D) бойлыққа

E) өзен суларының мұхитқа құятынына

12. Солтүстік Мұзды мұхиттың тұздылығының аз болу себебі ... байланысты.

A) жауын-шашын мөлшерінің көптігі және мұздықтардың көптігі.

B) мұхитқа құятын өзен санының көптігі және булану мөлшерінің көптігіне.

C) мұхитқа құятын өзен санының көптігі және аз булануына.

D) Атлантикадан келетін жылы ағыстарға.

Е) температурадағы үлкен айырмашылық және мұз режимінің ерекшелігіне.

13. Төменде аталған өзендердің қайсысы Арал теңізі алабына жатпайды:

- А) Жем.
- В) Амудария.
- С) Арыс.
- Д) Келес.
- Е) Сырдария.

14. Игеру уақыты бойынша Қазақстанның бірінші тау-кен қазба ауданы ... болып саналады.

- А) Оңтүстік Қазақстан.
- В) Кенді Алтай.
- С) Орталық Қазақстан.
- Д) Солтүстік Қазақстан.
- Е) Батыс Қазақстан.

15. Жаңа индустриялық елдер:

- А) Тайланд, Мьянма, Гонконг
- В) Корея, Сингапур, Тайвань
- С) Чили, Колумбия, Мексика
- Д) Малайзия, Индонезия, Үндістан
- Е) Иран, Ауғанстан, Пәкістан

16. Көмір қоры жөнінен ерекшеленетіндер:

- А) Швейцария, Австрия, Венгрия.
- В) Моңғолия, Жапония, Қытай.
- С) Германия, Чили, Италия.
- Д) Қытай, АҚШ, Ресей.
- Е) Судан, Эфиопия, ОАР.

17. Еуропадағы химия өнеркәсібінің жетекші елі:

- А) Польша.
- В) Дания .
- С) Германия.
- Д) Ұлыбритания.
- Е) Италия.

18. АҚШ-н "көмірлі штаттары":

- А) Оклахома, Мэн.
- В) Колорадо.
- С) Техас.
- Д) Кентукки, Батыс Виргиния.

Е) Солтүстік Каролина.

19. Алтын өндіруден әлемде бірінші орында:

А) Свазиленд.

В) Танзания.

С) ОАР.

Д) Марокко.

Е) Алжир.

20. Аустралия Одағы жерінің ауданы бойынша дүниежүзінде

А) 6-шы орында

В) 5-ші орында

С) 8-ші орында

Д) 7-ші орында

Е) 4-ші орында

21. Неогеннің аяғында күшті тектоникалық қозғалыс әсерінен Қазақстанда ... тау түзілу болған

А) Каледондық

В) Мезозойлық

С) Герциндік

Д) Альпілік

Е) Байкалдық

22. Алтайдың қазақстандық бөлігінің климаты

А) Қоңыржай

В) Қоңыржай континентті

С) Қоңыржай тропиктік

Д) Қоңыржай теңіздік

Е) Шұғыл континентті

23. Сортаң топырақта қарағай өсетін Қазақстандағы қорық.

А) Наурызым.

В) Марқакөл.

С) Ақсу-Жабағылы.

Д) Алматы.

Е) Үстірт.

24. Қазақстанның тәуелсіздігін бірінші болып қолдаған мемлекет:

А) Түркия.

В) Үндістан.

С) Германия.

Д) Корея.

Е) АҚШ.

25. Түркменстан мал шаруашылығының басты саласы:

А) Қаракөл қой шаруашылығы

В) Ұзын жүнді және биязы жүнді қой

С) Түйе

Д) Құс және жылқы

Е) Ірі қара және қой

6-нұсқа

1. Күнге ең жақын орналасқан ғаламшар:
  - A) Меркурий
  - B) Нептун
  - C) Сатурн
  - D) Уран
  - E) Плутон
2. Экваторға сәйкес келетін жауапты анықтаңыз.
  - A) Бұл ең ұзын параллель.
  - B) Оның ұзындығы кез келген меридиан ұзындығына тең.
  - C) Ол дата ауысу сызығы.
  - D) Ол глобуста жарты шеңбер
  - E) Ол Австралияны кесіп өтетін сызық
3. Таулар дегеніміз ...
  - A) Жер бедері түрлерінің өзгеруі.
  - B) Жер бетінің жазықтардан окшау көтеріліп жатқан қатты тілімденген биік бөліктері.
  - C) Ішкі күштердің әсері.
  - D) Жер қыртысындағы болып жатқан үрдістер.
  - E) Жер бетінің аз тілімденген, тегіс алқабы.
4. Географиялық қабық деп ... айтамыз.
  - A) табиғат заңдылықтарын.
  - B) атмосфераның жоғары қабаты, литосфераның жоғары қабаты, гидросфераның өзара байланысып, әрекеттесуін.
  - C) атмосфера, гидросфера, литосфера, биосфера және олардың өзара байланысы мен әрекеттесуін.
  - D) күн жылуы мен ылғалдың әркелкі болуын.
  - E) мұхиттардың заңдылығын.
5. Қазақстан Республикасының ең оңтүстігінде орналасқан облыс:
  - A) Жамбыл.
  - B) Қызылорда.
  - C) Алматы.
  - D) Оңтүстік Қазақстан.
  - E) Маңғыстау.
6. Ірі кондитер фабрикасы:
  - A) Орал, Хромтауда.
  - B) Алматы, Қарағандыда.

С) Қостанай, Қаражалда.

Д) Қызылорда, Шымкентте.

Е) Астана, Петропавлда.

7. Батыс Қазақстанның маманданған шаруашылығы:

А) Мұнай және газ, балық.

В) Қара металлургия, құрылыс.

С) Металл өңдеу, газ.

Д) Аяқ киім, тамақ өнеркәсібі.

Е) Егін шаруашылығы.

8. Қазақстан машиналарды сатып алады.

А) Ресейден.

В) Австралиядан.

С) Қырғызстаннан.

Д) Түркіменстаннан.

Е) Англиядан.

9. Еуропалық мемлекет.

А) Қытай.

В) Франция.

С) Египет.

Д) Канада.

Е) Бразилия.

10. Қысы жазы жылы болып келетін климат типі.

А) Қоңыржай теңіздік.

В) Муссонды.

С) Шұғыл континенттік.

Д) Тропиктік климат.

Е) Құрғақ континентті.

11. Солтүстік Американың ең биік нүктесі

А) Элберт тауы

В) Робсон тауы

С) Мак-Кинли тауы

Д) Аппалачи

Е) Митчелл

12. Қазақстанның тұзға бай ауданы

А) Солтүстік

В) Каспий маңы

С) Батыс Сібір

6-нұсқа

D) Орталық

E) Шығыс

13. Тұран ойпатының өзені.

A) Жайық.

B) Сырдария.

C) Ойыл.

D) Қаратал.

E) Есіл.

14. Экологиялық қауіпті аудандарға ... жатады.

A) шөлді аймақтар

B) мұнай-газ өндіретін және ядролық полигон аймақтары

C) туристерді көп қабылдайтын таулы аймақтар

D) орман алқаптары

E) су ресурстарын дұрыс пайдаланбаған ауыл шаруашылықты аудандар

15. Іле өзенінде ... су электр станциясы орналасқан.

A) Бұқтырма.

B) Өскемен.

C) Жамбыл.

D) Қапшағай.

E) Екібастұз.

16. БҰҰ-ның ресми құрылған жылы.

A) 1941 ж.

B) 1940 ж.

C) 1950 ж.

D) 1945 ж.

E) 1949 ж.

17. Шайдың отаны

A) Үндістан.

B) Шри-Ланка (Цейлон).

C) Қытай.

D) Вьетнам.

E) Индонезия.

18. Жапонияның ірі порттары:

A) Нагасаки, Кейакюсю, Сикоку.

B) Сапперо, Ауомори, Лаканай.

C) Кобе, Нагоя, Иокогама.

D) Сендай, Хонсю, Токио.

Е) Осака, Херосима, Кагосима.

19. Канада жалауында бейнеленген өсімдік:

А) Самырсын.

В) Үйеңкі.

С) Терек.

Д) Жөке.

Е) Кактус.

20. БҰҰ нәсілдік кемсітушілікті жою жөнінде қарар қабылдаған жылы

А) 1963 ж.

В) 1964 ж.

С) 1967 ж.

Д) 1965 ж.

Е) 1966 ж.

21. Субэкваторлық климаттық белдеуде орналасқан зона

А) Шөлейттер мен шөлдер

В) Саванналар мен ылғалды ормандар

С) Орманды дала, дала

Д) Дала, шөлейт

Е) Қатты жапырақты мәңгі жасыл ормандар мен бұталар

22. Қаратау жотасы мен Шу өзені аңғары аралығында ... орналасқан:

А) Үлкен Борсық.

В) Мойынқұм.

С) Қаракұм.

Д) Таукұм.

Е) Қызылқұм.

23. Сауыр және Тарбағатай жоталары орналасқан табиғат зонасы.

А) Орман.

В) Шөл.

С) Дала.

Д) Шөлейт.

Е) Орманды дала.

24. Кооперативтендіру деп ... айтамыз.

А) белгілі бір өнім жасап шығаруға бірлесе қатысатын кәсіпорындар арасындағы өндірістік байланыстарды

В) өндірістік емес сфераға жататын кәсіпорындарды

С) өндірістің ірі кәсіпорындарға негізделуін

Д) қандай да бір өнімді дайындаудағы санына қойылатын шектеулікті

Е) өнеркәсіп өнімдеріне шығатын теңге бағалсын

25. Гольфстрим энергиясын пайдалану жобасы жасалған мемлекет:

А) Канада.

В) Франция.

С) Ұлыбритания.

Д) АҚШ.

Е) Исландия.

7-нұсқа

1. Бірінші болып дүние жүзін айналып жүзіп шыққан адам
А) А. Веспуччи.
В) Х. Колумб.
С) Ф. Магеллан.
D) М. Поло.
E) Дж. Кук.
2. Ұсақ масштаб
А) 1 : 1 000 000.
В) 1 : 2 000.
С) 1 : 10 000.
D) 1 : 2 000 000.
E) 1 : 50 000.
3. Жердің су қабығы
А) Гидросфера.
В) Атмосфера.
С) Географиялық қабық.
D) Биосфера.
E) Литосфера.
4. Саяси картадағы түстер мемлекеттің несін білдіреді:
А) Басқару түрін.
В) Әкімшілік-территория құрылымын.
С) Аумағын.
D) Халқының орналасуын.
E) Экономикалық даму деңгейін.
5. Қазақстанның ең биік нүктесі.
А) Бесбақан.
В) Хан-Тәңірі.
С) Талғар.
D) Мұзтау.
E) Каракия.
6. Қазақстан аумағы табиғат зоналарында орналасқан
А) Орманды дала, дала, шөлейт, шөл
В) Тропиктік шөлдер
С) Саванналар, Кампос, Льянос
D) Арктикалық шөлдер
E) Ылғалды экваторлық, Тайга, Сельвас
7. Республикамыздың қай аймағында халық басым қоныстанған:
А) Солтүстігінде, Орталығында.
В) Оңтүстігінде және Солтүстігінде.
С) Солтүстік-батысында.
D) Шығысында, Батысында.
E) Орталығында.

8. Шығыс Қазақстанда өсірілетін техникалық дақылдар:

- A) Темекі
- B) Күнбағыс
- C) Зығыр
- D) Қант қызылшасы
- E) Макта

9. Республикадағы балық зауыты ... орналасқан.

- A) Атырау, Қоңыратта
- B) Ақтау, Оралда
- C) Атырау, Балқашта
- D) Арал, Ақтауда
- E) Петропавл, Балқашта

10. Австралияның шығыс бөлігін, Жаңа - Гвинеяны ашқан:

- A) Джеймс Кук
- B) Амундсен
- C) Х. Колумб
- D) Лаперуз
- E) Магеллан

11. Еуразиядағы ең биік сөнбеген жанартау:

- A) Ключи шоқысы
- B) Фудзияма
- C) Этна
- D) Гекла
- E) Везувий

12. Жан-жағы тік жартастармен қоршалған үстірт:

- A) Үстірт.
- B) Орал алды үстірті.
- C) Маңғыстау.
- D) Қаратау.
- E) Торғай үстірті.

13. Биіктігі 1147 м жететін Күршім жотасының оңтүстігі мен Азутау жотасының солтүстігінде ... қорығы орналасқан.

- A) Қорғалжын
- B) Маркакөл
- C) Ақсу-Жабағылы
- D) Үстірт
- E) Алматы

14. Қалдықсыз жұмыс істейтін өнеркәсіп саласы:

- A) Тамақ
- B) Тоқыма
- C) Химия
- D) Металлургия
- E) Машина жасау

15. Қазақстан импорт тауарлардың басым бөлігін әкеледі.

- A) Кыргызстан мен Тәжікстаннан.

- В) Австрия мен Венгриядан.
С) Қытай мен Ресейден.
D) Швеция мен Бельгиядан.
Е) АҚШ пен Канададан.
16. Ұлыбританияның астанасы - Лондон ... өзенінің сағасында орналасқан.
А) Северн.
В) Темза.
С) Сена.
D) Уз.
Е) Тибр.
17. Қуатты су ресурстары бар елдер:
А) Ирландия, ОАР.
В) Моңғолия, Египет.
С) Қытай, АҚШ.
D) Дания, Латвия.
Е) Австралия, Сингапур.
18. Еуропадағы мұнайлы-газды теңіз алабы:
А) Мексика, шығынағы алабы.
В) Солтүстік теңіз алабы.
С) Каспий теңіз алабы.
D) Кариб теңіз алабы.
Е) Сауд Арабия түбегі алабы.
19. Анд тауының аудармасы ... тауы.
А) Алтын
В) Мыс
С) Қола
D) Күміс
Е) Платина
20. Географиялық қабықтағы ең ірі табиғат кешендері
А) Таулар.
В) Жазықтар.
С) Материктер мен мұхиттар.
D) Теңіздер.
Е) Антропогендік табиғат кешендері.
21. Тынық мұхитына жер шарындағы барлық ... сыйғызуға болады
А) Материктерді
В) Теңіздерді
С) Мемлекеттерді
D) Аралдарды
Е) Мұхиттарды
22. Хром және никельдің ірі кендері.
А) Атасуда.
В) Кемпірсайда.
С) Торғайда.
D) Текеліде.

Е) Майқайыңда.

23. Алтай тауларының тектоникалық қазаншұңқырда орналасқан көлі:

А) Марқакөл

В) Сасықкөл

С) Язовое

Д) Алакөл

Е) Тұраңғыкөл

24. Молдованың жүк тасымалдайтын негізгі көліктері

А) Әуе, өзен

В) Автомобиль, әуе

С) Темір жол, автомобиль

Д) Теңіз, әуе

Е) Мұхит, құбыр

25. Африкадағы “қоныс аудару капитализмі” елі:

А) Египет.

В) ОАР.

С) Нигерия.

Д) Сомали.

Е) Алжир.

8-нұсқа

1. Қазақтың тұңғыш ғарышкері:

- A) Талғат Мұсабаев.
- B) Токтар Әубәкіров.
- C) Нил Армстронг.
- D) Эдвин Олдрин.
- E) Юрий Гагарин.

2. Шығыс бағытына сәйкес келетін азимут:

- A) 0°
- B) 360°
- C) 180°
- D) 90°
- E) 270°

3. Құрлықтың ең биік нүктесі

- A) Мак-Кинли
- B) Фудзияма
- C) Килиманджаро
- D) Джомолунгма
- E) Монблан

4. Жыл бойы ауа температурасы жоғары жауын-шашын мол жауатын белдеу:

- A) полярлық
- B) экваторлық
- C) коңыржай
- D) субтропиктік
- E) тропиктік

5. Географиялық қабықтың ырғақтылық заңдылығы:

- A) Күн мен түн ауысуы.
- B) Мұздардың сруі.
- C) Желдің соғуы.
- D) Судың булануы.
- E) Өсімдіктердің өсуі.

6. Қазақстан орналасқан материк

- A) Солтүстік Америка
- B) Еуразия
- C) Еуропа
- D) Азия
- E) Оңтүстік Америка

7. Тянь-Шань тауының эндемик өсімдігі.

- A) Қарағай.
- B) Тянь-Шань шыршасы.
- C) Балқарағай.
- D) Бұталар.
- E) Қайың.

8. Қазақстанда полиметалл өндірісінің басты ауданы орналасқан
- A) Қоңыратта
  - B) Балқашта
  - C) Шымкентте
  - D) Кенді Алтайда
  - E) Риддерде
9. Сауд Арабиясының астанасы.
- A) Мекке
  - B) Джидда
  - C) Эр-Рияд
  - D) Медина
  - E) Каир
10. Солтүстік және оңтүстік полюстер төңірегіндегі географиялық белдеу:
- A) Қоңыржай
  - B) Субэкваторлық
  - C) Экваторлық
  - D) Полярлық
  - E) Тропиктік
11. Австралияның солтүстік мүйісі:
- A) Йорк мүйісі.
  - B) Оңтүстік-шығыс мүйісі.
  - C) Оңтүстік мүйісі.
  - D) Стил-Пойнт мүйісі.
  - E) Байрон мүйісі.
12. Қазақстанның хромит кен орындарының 99% кездеседі
- A) Мұғалжарда
  - B) Сәуірде
  - C) Алатауда
  - D) Қаратауда
  - E) Алтайда
13. Мұғалжар таулары пайда болды
- A) Альпі қатпарлығында
  - B) Каледон қатпарлығында
  - C) Байкал қатпарлығында
  - D) Герцин қатпарлығында
  - E) Мезозой қатпарлығында
14. Жоғарғы вольтты аппаратура шығаратын зауыт:
- A) Қарсақпайда
  - B) Семейде
  - C) Шымкентте
  - D) Ақтауда
  - E) Өскеменде
15. Қазақстанның ең ірі сауда серіктесі
- A) Ресей
  - B) Жапония

- С) Қырғызстан
D) Өзбекстан
E) АҚШ
16. Конституциялық монархиялар.
A) Испания, Непал.
B) Малайзия, Сауд Аравиясы.
C) Румыния, Финляндия.
D) Марокко, Мавритания.
E) Франция, Ирландия.
17. Маңызды теңіз-каналдар
A) Ла-Манш, Дрейка
B) Гибралтар, Мозамбик
C) Суэц, Панама
D) Киль, Магеллан
E) Гудзонов, Берингов
18. Роман тобына жататын халық:
A) Немістер.
B) Шведтер.
C) Ағылшындар.
D) Француздар.
E) Австриялықтар.
19. Жоғары дәрежеде дамыған капиталистік ел
A) Панама
B) Канада
C) Никарагуа
D) Гондурас
E) Куба
20. Кордильердің ең биік нүктесі Мак-Кинли ... орналасқан:
A) Мексика таулы үстіртінде
B) Кордильердің солтүстігінде
C) Кордильердің оңтүстігінде
D) Тынық мұхит жағалауында
E) Кордильердің орталығында
21. Қар және мұздықпен қоректенетін өзендер :
A) Сырдария, Іле, Ертіс.
B) Сырдария, Іле, Шу.
C) Орал, Ембі, Тобыл .
D) Іле, Ертіс, Сағыз.
E) Орал, Іле, Ертіс.
22. Сарыарканың шөлейтті жазықтарында орналасқан ұлттық парк
A) Қарқаралы
B) Іле Алатауы
C) Баянауыл
D) Алтынемел
E) Көкшетау

23. Қазақстан ең ірі Еуразия материгінің ... орналасқан
- A) Солтүстігінде
  - B) Оңтүстігінде
  - C) Орталығында
  - D) Батысында
  - E) Солтүстік шығысында
24. Торғай бокситі негізінде құрылған өнеркәсіп торабы.
- A) Петропавл.
  - B) Арқалық.
  - C) Көкшетау.
  - D) Қостанай.
  - E) Павлодар.
25. Ресейде мұнай өндірудің негізгі ауданы:
- A) Орталық қаратопырақты.
  - B) Батыс Сібір.
  - C) Қиыр Шығыс.
  - D) Шығыс Сібір.
  - E) Орталық.

9-нұсқа

1. Жер бетінің табиғаты, халқы,оның шаруашылық әрекеті туралы ғылым:

- A) Геология
- B) Гидрология
- C) Топография
- D) География
- E) Картография

2. □Темірқазыққа□ қарап ... бағытты анықтайды

- A) Батыс
- B) Шығыс
- C) Солтүстік
- D) Оңтүстік
- E) Солтүстік-Шығыс

3. Атмосфераның төменгі қабаты ... аталады.

- A) Тропосфера.
- B) Стратосфера.
- C) Ионосфера.
- D) Озоносфера.
- E) Магнитосфера.

4. Климат жағдайы ыстық елдердің тұрғындарының .... болып келеді.

- A) терісінің түсі сары және көзі ашық
- B) жақ сүйектері сопақ және терісі ашық түсті
- C) терісінің түсі кара, бұйра шашты
- D) танауы қысаң, шаштары бұйра әрі қысқа
- E) танауы қысаң, көздері қысық

5. Ең терең Мариан шұңғымасы ... орналасқан.

- A) Үнді мұхитында
- B) Филиппин теңізінде
- C) Тынық мұхитында
- D) Шығыс Қытай теңізінде
- E) Атлант мұхитында

6. Қазақстан территориясындағы Солтүстік Қазақстан жазығының темір рудаларының кендері.

- A) Қаратау.
- B) Соколов-Сарыбай.
- C) Қаражал.
- D) Зырян.

Е) Қоңырат.

7. Қазақстанның Өзбекстанмен шекарасының ұзындығы (км) :

А) 2300

В) 7591

С) 1460

Д) 600

Е) 980

8. Қазақстанның негізгі отын көзі боп саналады

А) Тактатас

В) Мұнай

С) Көмір

Д) Уран

Е) Табиғи газ

9. Оңтүстік, оңтүстік шығыс Азия елдеріндегі халықтар тамағының басым түрі.

А) Күріш.

В) Сарго.

С) Тары.

Д) Жүгері.

Е) Соя.

10. Алясканы ашып, зерттеуге үлес қосқан орыс саяхатшылары

А) Колумб, Магеллан.

В) Кортес, Макензи.

С) Беринг, Чириков.

Д) Амундсен, Скотт.

Е) Гудзон, Кабот.

11. Қазақстандағы темір рудаларының басты кен орындары.

А) Қоңырат, Сарыбай.

В) Сарыбай, Қаламқас.

С) Майқайың, Аят.

Д) Әйет, Лисаков

Е) Текелі, Соколов.

12. Қазақстанның орманды дала зонасының ағаштары.

А) Сексеуіл.

В) Қайың, көктерек.

С) Самырсын.

Д) Бал қарағай.

Е) Шырша, қарағай.

13. Әйгілі Шайтанкөл орналасқан ұлттық парк

- A) Көкшетау
- B) Алтынемел
- C) Баянауыл
- D) Қарқаралы
- E) Іле Алатауы

14. Электроэнергетикасы мен түсті металлургияға қажетті машина және жабдықтар шығаратын кәсіпорындар ... орналасқан.

- A) Атырауда
- B) Ақтауда
- C) Өскеменде
- D) Аягөзде
- E) Астанада

15. Қазақстанның өнімін негізгі сатып алушылар.

- A) Австрия, Венгрия.
- B) Қырғызстан, Мексика.
- C) Ресей, Қытай.
- D) Молдова, Украина.
- E) Бельгия, Дания.

16. Жаңа индустриялық елдер:

- A) Пәкістан, Ирак
- B) Тайвань, Сингапур
- C) Польша, Чехия
- D) Индия, Шри-Ланка
- E) Лаос, Новая Зеландия

17. Солтүстік Еуропаға мемлекеті.

- A) Италия.
- B) Швеция.
- C) Португалия.
- D) Греция.
- E) Испания.

18. Шикізат пен отынның 90% импорттан алатын мемлекет.

- A) АҚШ.
- B) Франция.
- C) Канада.
- D) Жапония.
- E) Қытай.

19. Федеративті Республика

- A) Перу
- B) Боливия
- C) Уругвай
- D) Мексика
- E) Чили

20. Мұхиттардағы зоналық... аталады

- A) Географиялық орнымен
- B) Мұхит атымен
- C) Климат белдеулерімен
- D) Ендікпен
- E) Терендікпен

21. Антарктида жағалауында пингвиндердің ... түрі тараған

- A) 17
- B) 16
- C) 19
- D) 18
- E) 15

22. Арал теңізін зерттеген ғалымдар:

- A) Семенов, Мушкетов.
- B) Сәтбаев, әл-Фараби
- C) Уәлиханов, Борщов, Рубрук.
- D) Северцев, Берг.
- E) Глинка, Герасимов, Неуструев.

23. Түркістанда жауын-шашын түсу мөлшері 238 мм, булануы-1250 мм. Ылғалдану коэффициенті ... тең.

- A) 0,19
- B) 1438
- C) 6
- D) 962
- E) 0,6

24. Кокстелетін көмір, темір кендері ... қалыптастырады.

- A) қара металлургияны
- B) химия өнеркәсібін
- C) отын-энергетикасын
- D) түсті металлургияны
- E) машина жасауды

25. Ресеймен құрлықта шекараласпайтын ел:

- A) Польша
- B) Литва
- C) Беларусь
- D) Словакия
- E) Қазақстан

10-нұсқа

1. Жер Күннен ... орналасқан?
  - A) 1-ші
  - B) 2-ші
  - C) 5-ші
  - D) 3-ші
  - E) 4-ші
2. Глобус пен карта бетіндегі экваторға параллель жүргізілген сызықтар.
  - A) Азимут.
  - B) Экватор.
  - C) Параллельдер.
  - D) Меридиандар.
  - E) Радиус.
3. Атмосфераның төменгі қабаты:
  - A) Экзосфера.
  - B) Стратосфера.
  - C) Мезосфера.
  - D) Тропосфера.
  - E) Термосфера.
4. Қазақстан тәуелсіздік алған жыл:
  - A) 02.03.1992 ж.
  - B) 10.12.1993 ж.
  - C) 16.12.1991 ж.
  - D) 26.08.1936 ж.
  - E) 29.12.1992 ж.
5. Қазақстандағы қорықтар саны
  - A) 10
  - B) 7
  - C) 8
  - D) 11
  - E) 6
6. 1 000 адамға шаққандағы 1 жыл ішінде туған балалардың саны:
  - A) Табиғи өсу
  - B) Құрамы
  - C) Өлу
  - D) Туу
  - E) Тығыздығы
7. Халық тұтынатын тауарлар өндіретін салалар
  - A) машина жасау мен отын
  - B) жеңіл және тамақ өнеркәсібі
  - C) мұнай мен энергетика
  - D) химия және ауыр өнеркәсіп
  - E) ауыр және жеңіл өнеркәсіп

8. Орталық Қазақстан экономикалық ауданы ауыр өнеркәсіптің ... салаларына маманданған.

- A) Мұнай, газ, химия.
- B) Машина жасау, ағаш өнеркәсібі.
- C) Тоқыма, аяқ киім өнеркәсібі.
- D) Түсті, қара металлургия, отын өнеркәсібі.
- E) Көлік машиналарын шығару.

9. Ауыл шаруашылық салаларында еңбек ететін адамдар саны:

- A) 2 млрд
- B) 5 млрд
- C) 4,5 млрд
- D) 1,3 млрд
- E) 30,5 млн

10. Мүк пен қына, бұта өсетін мәңгі тоң таралған жерлер:

- A) Тайга
- B) Тундра
- C) Шөлейт
- D) Орман
- E) Дала

11. Жер шары бетінің жалпы ауданы

- A) 149,1 млн км²
- B) 361,1 млн км²
- C) 510,2 млн км²
- D) 54 млн км²
- E) 30,3 млн км²

12. Географиялық қабықтың маңызды заңдылықтары

- A) Тұтастығы, зат айналымы.
- B) Зат және энергия айналымы.
- C) Ырғақтылығы мен зоналылығы.
- D) Тұтастығы, зат және энергия айналымы, ырғақтылығы, зоналылығы.
- E) Зоналылығы, тұтастығы,

13. Француз әскери теңізшісі Жак Ив Кусто басшылығымен жасап шығарылды

- A) Кеме
- B) Сал
- C) Қондырғы
- D) Акваланг
- E) Эхолот

14. Қазақстанда қазіргі мұздықтар таралған аудандар

- A) Орталық және шығыс
- B) Батыс және оңтүстік
- C) Шығыс және оңтүстік-шығыс
- D) Солтүстік және орталық
- E) Оңтүстік және солтүстік

15. Сазды шөлдер.

- A) Үлкен және Кіші Борсық.

- В) Сарыесік Атырау, Ақдала.
С) Бестас, Шардара.
Д) Үстірт, Бетпақдала.
Е) Мойынқұм, Қызылқұм.
16. Қазақстандағы машина жасау кешенінің дамыған салалары:
А) Кеме, станок жасау
В) Автомобиль, ұшақ жасау
С) Бульдозер, вагондар жасау
Д) Ауыл шаруашылық машиналарын жасау
Е) Автобус, жеңіл машиналар жасау
17. Ең кіші мемлекеттер тобы
А) Люксембург, Швеция, Монако
В) Кипр, Лихтенштейн, Марокко
С) Ватикан, Греция, Сан-Марино
Д) Андорра, Монако, Сан-Марино
Е) Андорра, Сан-Марино, Дания
18. Оңтүстік Еуропа елдерінің басты ауыл шаруашылық саласы.
А) Жүзім шаруашылығы.
В) Мақта.
С) Дәнді дақыл.
Д) Жібек шаруашылығы.
Е) Қой шаруашылығы.
19. Қой саны мен жүн өндіру жөнінен дүние жүзінде 1-ші орындағы ел:
А) Моңғолия.
В) Австралия.
С) Үндістан.
Д) Қытай.
Е) Түркия.
20. Солтүстік Америка далалары
А) Пампа.
В) Тундра.
С) Пуна.
Д) Прерии.
Е) Тайга.
21. Қазақстан аумағын ландшафтық және морфологиялық облыстарға бөлген ғалым
А) А. Краснов
В) И. Мушкетов
С) Л. Берг
Д) Н. Северцов
Е) Г. Карелин
22. Қазақстан аумағына әсер ететін негізгі ауа массалары
А) Қоңыржай, тропиктік, экваторлық
В) Арктикалық, тропиктік, экваторлық
С) Экваторлық, тропиктік, қоңыржай

- D) Арктикалық, қоңыржай, тропиктік
  - E) Арктикалық, қоңыржай, экваторлық
23. Қазақстанның тәуелсіздігін бірінші болып қолдаған мемлекет:
- A) Түркия.
  - B) Үндістан.
  - C) Германия.
  - D) Корея.
  - E) АҚШ.
24. Украина өнеркәсібінің басты саласы:
- A) Отын-энергетика
  - B) Химия өнеркәсібі
  - C) Құрылыс өнеркәсібі
  - D) Тамақ өнеркәсібі
  - E) Машина жасау
25. Канада ... Достастық мемлекеттер құрамына кіреді.
- A) Ұлыбритания
  - B) ОПЭК-Сауд Арабиясы
  - C) Франция
  - D) Қытай-АСЕАН
  - E) ТМД

11-нұсқа

1. География ғылымы зерттейді.
  - A) Өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығын.
  - B) Жердің Күн жүйесіндегі орнын.
  - C) Жердің табиғатын, халқын, оның шаруашылығын.
  - D) Жер бетінің жеке аймақтарын.
  - E) Табиғат денелері мен құбылыстарды.
2. Жергілікті жердің планында:
  - A) Заттар егжей-тегжейлі көрсетіледі.
  - B) Жер шарын камтиды.
  - C) Меридиан мен параллельдер сызылады.
  - D) Жердің пішіні ескеріледі.
  - E) Заттар ұсақ масштабпен беріледі.
3. Атмосфераның төменгі қабаты
  - A) Мезосфера.
  - B) Стратосфера.
  - C) Тропосфера.
  - D) Озоносфера.
  - E) Ноносфера.
4. Жер шарындағы материктер саны
  - A) 6
  - B) 7
  - C) 5
  - D) 4
  - E) 3
5. Географиялық қабықтың құрамына ... кіреді.
  - A) Ядро, мантия, гидросфера, ноносфера.
  - B) Мантия, ядро, ноносфера, магносфера.
  - C) Литосфераның жоғарғы қабаты, гидросфера, биосфера, атмосфера.
  - D) Биосфера, гидросфера, ядро, жоғарғы мантия.
  - E) Атмосфераның жоғарғы қабаты, мантия, гидросфера, магносфера.
6. Қазақстандағы облыстар саны
  - A) 14
  - B) 13
  - C) 16
  - D) 15
  - E) 12
7. Ірі кондитер фабрикасы:
  - A) Орал, Хромтауда.
  - B) Алматы, Қарағандыда.
  - C) Қостанай, Қаражалда.
  - D) Қызылорда, Шымкентте.
  - E) Астана, Петропавлда.

8. Қазақстан машиналарды сатып алады

- A) Ресейден.
- B) Австралиядан.
- C) Қырғызстаннан.
- D) Түркіменстаннан.
- E) Англиядан.

9. АҚШ-тың мемлекеттік тілі.

- A) Испан.
- B) Ағылшын.
- C) Француз.
- D) Испан, ағылшын.
- E) Дүние жүзіндегі барлық негізгі тілдер.

10. Топырағы ең құнарлы табиғат зонасы:

- A) дала
- B) тундра
- C) шөл
- D) шөлейт
- E) экв. ормандар

11. АҚШ жер көлемі бойынша дүниежүзінде

- A) 1-ші орында
- B) 2-ші орында
- C) 3-ші орында
- D) 4-ші орында
- E) 5-ші орында

12. Қазақстандағы ұзындығы 1000 километрден асатын өзендер:

- A) Арыс, Келес, Обаған, Нұра, Ор, Жем, Сағыз.
- B) Терісаккан, Шідерті, Шар, Қызылөзен, Шаған, Ай, Тапсык.
- C) Сырдария, Шу, Іле, Ертіс, Тобыл, Есіл, Жайық.
- D) Қуаңдария, Жанадария, Амудария, Жем.
- E) Ақсу, Көксу, Тентек, Үржар, Берел, Талас.

13. Орманды дала зонасында Қазақстанның ... бөлігі орналасқан

- A) Солтүстік-батыс.
- B) Солтүстік.
- C) Оңтүстік.
- D) Оңтүстік-шығыс.
- E) Батыс шекарасында.

14. Сарыарқаның ең биік тауы

- A) Қызыларай
- B) Кент
- C) Шыңғыстау
- D) Баянауыл
- E) Қарқаралы

15. Республикамыздағы АЭС салынған қала.

- A) Орал.
- B) Ақтөбе.

11-нұсқа

- С) Ақтау.
 Д) Алматы.
 Е) Атырау.
16. Қазақстан импорт тауарлардың басым бөлігін әкеледі.
 А) Қырғызстан мен Тәжікстаннан.
 В) Австрия мен Венгриядан.
 С) Қытай мен Ресейден.
 Д) Швеция мен Бельгиядан.
 Е) АҚШ пен Канададан.
17. ... елдері мұнайды шет елдерден алады (импорттайды)
 А) Ресей.
 В) Шетелдік Еуропа.
 С) Кариб ауданы.
 Д) Таяу және Орта Шығыс.
 Е) Солтүстік Африка.
18. Қытай Халық Республикасы ... провинциядан тұрады:
 А) 19-20.
 В) 22-23.
 С) 50-51.
 Д) 28-29.
 Е) 30-31.
19. Кофе экспорттаушы ел:
 А) Ботсвана.
 В) Эфиопия.
 С) Зимбабве.
 Д) Алжир.
 Е) Египет.
20. Африкаға суық ағыстар ... септігін тигізеді:
 А) Жауын-шашынның көбеюіне
 В) Жауын-шашынның маусым бойынша біркелкі таралмауына
 С) Жауын-шашынның маусым бойынша біркелкі таралуына
 Д) Жауын-шашынның азаюына
 Е) Жауын-шашынның жаз кезінде көп түсуіне
21. Верный қаласындағы жер сілкінуді зерттеген экспедицияны ұйымдастырушы.
 А) Северцов.
 В) Семенов-Тянь-Шаньский.
 С) Потанин.
 Д) Мушкетов.
 Е) Уәлиханов.
22. Хром және никельдің ірі кендері.
 А) Атасуда.
 В) Кемпірсайда.
 С) Торғайда.
 Д) Текеліде.

11-нұсқа

Е) Майқайында.

23. Сұқсыр құсы ұялайтын көл.

А) Марқакөл.

В) Зайсан.

С) Қорғалжын.

Д) Сасықкөл.

Е) Балқаш.

24. Республиканың аумағы жөнінен ең ірі экономикалық аудан.

А) Солтүстік Қазақстан

В) Орталық Қазақстан

С) Оңтүстік Қазақстан

Д) Батыс Қазақстан

Е) Шығыс Қазақстан

25. Гольфстрим энергиясын пайдалану жобасы жасалған мемлекет:

А) Канада.

В) Франция.

С) Ұлыбритания.

Д) АҚШ.

Е) Исландия.

12-нұсқа

1. Қазақтың тұңғыш географ - ғалымы:

- A) Қ.Сатпаев
- B) Әл-Бируни
- C) Әл-Фараби
- D) Ш.Уалиханов
- E) Ұлықбек

2. Жердің нақты үлгісі.

- A) Карта.
- B) Глобус.
- C) Планшет.
- D) Масштаб.
- E) План.

3. Жер сілкінісі ... шкаламен өлшенеді.

- A) 5-балдық.
- B) 12-балдық.
- C) 100-балдық.
- D) 50-балдық.
- E) 10-балдық.

4. Қазақтар нәсілге жатады

- A) Еуропеоид.
- B) Славян тобына.
- C) Монголоид.
- D) Аралас нәсілге.
- E) Экваторлық.

5. Изотерма сызықтары деп ... айтамыз.

- A) температурасы бірдей нүктелерді қосатын сызықтарды.
- B) жауын-шашын мөлшері бірдей жерлерді қосатын сызықтарды.
- C) биіктігі бірдей нүктелерді қосатын сызықтарды.
- D) тереңдігі бірдей нүктелерді қосатын сызықтарды.
- E) қысымы бірдей нүктелерді қосатын сызықтарды.

6. Қазақстанның орманды дала зонасы ... орналасқан.

- A) Торғай үстіртінде
- B) Батыс Сібір жазығында
- C) Қазақтың ұсақ шоқысында
- D) Каспий маңы ойпатында
- E) Мұғалжарда

12-нұсқа

7. Қазақстанның Өзбекстанмен шекарасының ұзындығы (км) :

- A) 2300
- B) 7591
- C) 1460
- D) 600
- E) 980

8. Мақта өсірілетін облыс.

- A) Қызылорда.
- B) Оңтүстік Қазақстан.
- C) Жамбыл.
- D) Алматы.
- E) Атырау.

9. Солтүстік Америка мен Оңтүстік Американы бөліп жатқан канал:

- A) Қаракұм.
- B) Панама.
- C) Асуан.
- D) Ертіс-Қарағанды.
- E) Суэц.

10. Батыс Жарты шардың ең биік нүктесі

- A) Чимборасо
- B) Аконкагуа
- C) Гвиана
- D) Митчелл
- E) Мак-Кинли

11. Сарыарқаның оңтүстігіндегі үстірт:

- A) Үстірт.
- B) Бетпақдала.
- C) Батыс-Сібір.
- D) Торғай.
- E) Қазақтың ұсақ шоқысы.

12. Шығыс-Еуропа жазығының Қазақстан бөлігіндегі негізгі өзендерді атаңыз.

- A) Жайық, Жем, Ойыл.
- B) Нұра, Шу, Ақсай.
- C) Сора, Торғай, Лепсі.
- D) Ертіс, Тобыл, Селеті.
- E) Сырдария, Іле, Амудария.

13. Ақсу-Жабағылы қорығының жануарлары

- A) Суырлар
- B) Қарсақтар
- C) Ақ тырнақты аю
- D) Күзендер
- E) Ақ қояндар

14. Цемент зауыты орналасқан қала:

- A) Көкшетау
- B) Алматы
- C) Астана
- D) Шымкент
- E) Орал

15. Қазақстан импорт тауарлардың басым бөлігін әкеледі.

- A) Қырғызстан мен Тәжікстаннан.
- B) Австрия мен Венгриядан.
- C) Қытай мен Ресейден.
- D) Швеция мен Бельгиядан.
- E) АҚШ пен Канададан.

16. Дүние жүзінің саяси картасындағы заңдылықтар мен өзгерістерді зерттейді

- A) Физикалық география
- B) Саяси география
- C) Әлеуметтік география
- D) Рекреациялық география
- E) Экономикалық география

17. Гибралтар бұғазы ... материктері арасында орналасқан.

- A) Африка және Австралия.
- B) Солтүстік және Оңтүстік Америка.
- C) Солтүстік Америка және Еуразия.
- D) Африка және Еуразия.
- E) Еуразия және Австралия.

18. Дүние жүзінде жерінің ауданы бойынша бірінші орын алатын ірі мемлекет

- A) Қытай
- B) Үндістан
- C) Ресей
- D) Канада
- E) АҚШ

12-нұсқа

19. Шикізат пен отынның 90% импорттан алатын мемлекет.

- A) АҚШ.
- B) Франция.
- C) Канада.
- D) Жапония.
- E) Қытай.

20. Литосфераның жоғарғы, атмосфераның төменгі бөлігі және гидросфера мен биосфераның байланысы мен әрекеттесуі нәтижесінде қалыптасқан табиғат кешені

- A) Атмосфера.
- B) Географиялық қабық.
- C) Литосфера.
- D) Биосфера.
- E) Гидросфера.

21. Еуразияда көлдердің солтүстік-батыста жиі орналасуының себебі

- A) Мұздықтардың қазу әрекеті
- B) Климат ерекшеліктері
- C) Жер бедерінің сипаты
- D) Адамның шаруашылық әрекеті
- E) Жер қыртысындағы жарықтардың болуы

22. ... жылдары П.П.Семенов Орталық Тянь-Шаньға барып Хан Тәңірі массивіне дейін жетті.

- A) 1827-1828
- B) 1833-1834
- C) 1845-1846
- D) 1856-1857
- E) 1863-1864

23. Кайназой эрасындағы дәуір:

- A) Палезой.
- B) Перм.
- C) Протерозой.
- D) Төрттік.
- E) Бор

24. Орталық Қазақстанда қала халқының басым болу себебі:

- A) Жер көлемі үлкен.
- B) Қуатты жылу электр орталығының болуы.
- C) Темір жол магистральдары өтеді.

Д) Аса маңызды индустрия орталығы.

Е) Географиялық орны қолайлы.

25. Африканың өзі аттас түбекте орналасқан елі:

А) Эфиопия.

В) Чад.

С) Эритрея.

Д) Сомали.

Е) Тунис.

13-нұсқа

1. Экватор дегеніміз ...
  - A) Қысқа меридиан.
  - B) Ол уақыт өзгеру сызығы болып есептеледі.
  - C) Ең ұзын меридиан.
  - D) Ең ұзын параллель.
  - E) Қысқа параллель.
2. Органикалық жолмен пайда болған шөгінді жыныстар
  - A) Гипс, мәрмәр, гнейс, құмтас.
  - B) Құмтас, базальт, кварцит, саз.
  - C) Жазатын бор, әктас, шымтезек, таскөмір.
  - D) Саз, ас тұзы, құмтас, әктас.
  - E) Тас тұзы, киыршық тас, құмтас, құм.
3. Монголоидтардың ... болып келеді.
  - A) терісінің түсі сарғыш, шашы бұйра, көзі ашық.
  - B) терісінің түсі сары, шашы тік ашық түсті, көзі қысыңқы, бет сүйегі шығыңқы.
  - C) терісінің түсі сары, шашы тік ашық, көзі жасыл.
  - D) терісінің түсі кара, көзі ашық.
  - E) терісінің түсі ашық, шашы толқынды, тік.
4. Қазақстан мен Қытай арасындағы шекара ұзындығы
  - A) 1460 км
  - B) 2300 км
  - C) 380 км
  - D) 980 км
  - E) 6467 км
5. Дала зонасында кездесетін құс:
  - A) Бұлбұл.
  - B) Кеклік.
  - C) Ләйлек
  - D) Дуадақ.
  - E) Азия торғайы.
6. Қазақстандағы миллионер қала.
  - A) Астана.
  - B) Қарағанды.
  - C) Алматы.
  - D) Тараз.
  - E) Орал.
7. Республиканың негізгі отын базасы.
  - A) Қарағанды алабы.
  - B) Шу алабы.
  - C) Ленгір алабы.
  - D) Кендір алабы.
  - E) Обаған алабы.

8. Әлемдегі ірі авиалайнер “Боинг-747” шығаратын компания орналасқан ел:

- A) АҚШ
- B) Швейцария
- C) Германия
- D) Франция
- E) Жапония

9. АҚШ-тың бірінші президенті.

- A) Вашингтон
- B) Никсон
- C) Джефферсон
- D) Рузвельт
- E) Линкольн

10. Ауа массаларының негізгі типтері.

- A) Субарктикалық, қоңыржай
- B) Арктикалық, қоңыржай
- C) Тропиктік, субтропиктік
- D) Қоңыржай, субарктикалық
- E) Тропиктік, субэкваторлық

11. Тынық мұхит пен Мұхит аралдарының табиғатының құпияларын зерттеген саяхатшы

- A) Т. Хейердал
- B) И. Крузенштерн
- C) Ф. Магеллан
- D) Ю. Лисянский
- E) Ж.И. Кусто

12. Шу-Іле таулары ... тау жүйесіне кіреді:

- A) Алтай
- B) Сауыр-Тарбағатай
- C) Тянь-Шань
- D) Мұғалжар
- E) Жоңғар таулы елі

13. Қазақстандағы ірі сазды шөл.

- A) Қызылқұм
- B) Тауқұм
- C) Қарақұм
- D) Бетпақдала
- E) Сарыесік-Атырау

14. Марқакөл қорығы орналасқан облыс :

- A) Шығыс Қазақстан.
- B) Солтүстік Қазақстан.
- C) Оңтүстік Қазақстан.
- D) Орталық Қазақстан.
- E) Батыс Қазақстан.

15. Қазақстанда ең бірінші салынған мұнай құбыры:

- A) Омск-Шымкент

13-нұсқа

- В) Өзен-Жетібай
- С) Ракуша-Жетібай
- Д) Доссор-Ракуша
- Е) Өзен-Самара

16. Радонды Рахман бұлағы орналасқан тау:

- А) Алтай.
- В) Іле Алатауы.
- С) Тарбағатай.
- Д) Саян.
- Е) Жоңғар Алатауы.

17. Қазақстанның ең ірі сауда серіктесі

- А) Ресей
- В) Жапония
- С) Қырғызстан
- Д) Өзбекстан
- Е) АҚШ

18. Еуразияның солтүстік орман белдеуіндегі ағаш түрлері:

- А) Тоғайлар.
- В) Бұталар.
- С) Жалпақ жапырақтылар.
- Д) Қылқан жапырақтылар.
- Е) Сирек ормандар.

19. Жапонияда халықтың орташа орналасу тығыздығының көрсеткіші:

- А) 1 км² – 330 адамнан астам.
- В) 1 км² – 500 адамнан астам.
- С) 1 км² – 1000 адамнан астам.
- Д) 1 км² – 800 адамнан астам.
- Е) 1 км² – 100 адамнан астам.

20. Жердің шар тәріздес болуының географиялық мәні.

- А) Ешқандай мәні жоқ
- В) Күн сәулелері бірдей түседі.
- С) Жердің дәл картасы жасалады.
- Д) Күн сәулелері әркелкі таралады.
- Е) Жер бедеріне әсер етеді.

21. Географиялық қабықтағы ең ірі табиғат кешендері

- А) Таулар.
- В) Жазықтар.
- С) Материктер мен мұхиттар.
- Д) Теңіздер.

Е) Антропогендік табиғат кешендері.

22. Оңтүстік Американы Антарктидадан бөліп тұратын бұғаз.

- А) Магеллан.
- В) Мексика.
- С) Флорида.
- Д) Дрейк.

13-нұсқа

Е) Юкатан.

23. Қазақстанның барлық тауларында ... мұздық бар

А) 2724

В) 2725

С) 2723

Д) 2721

Е) 2722

24. Қырғызстанның мамандану салалары:

А) Химия

В) Түсті металлургия

С) Ауыл шаруашылығы

Д) Машина жасау

Е) Қара металлургия

25. Ресейде мұнай өндірудің негізгі ауданы:

А) Орталық қаратопырақты.

В) Батыс Сібір.

С) Қиыр Шығыс.

Д) Шығыс Сібір.

Е) Орталық.

14-нұсқа

1. Дүние жүзін алғаш рет айналып шыққан саяхатшы:

- A) Н.М.Преживальский
- B) Дж. Кук
- C) Васко да Гама
- D) Ф. Магеллан
- E) X. Колумб

2. Бағдарлауға арналған құрал

- A) Рулетка
- B) Азимут
- C) Компас (тұсбағдар)
- D) Анероид
- E) Транспортир

3. Жерге жауын-шашын әкелмейтін бұлт

- A) Шарбы
- B) Қабат
- C) Ұлпа
- D) Қабатты
- E) Будақ

4. Негроидтік нәсілге жататын халықтар ... болып келеді.

- A) көзі қысыңқы, терісінің түсі ашық
- B) терісінің түсі сарғыш, шаштары ашық түсті, тік
- C) терісінің түсі қара, көздері көк
- D) терісінің түсі қара, бұйра қара шашты, еріндері қалың, мұрны жалпақ
- E) терісінің түсі ашық, шашы толқынды, тік

5. Жер қыртысының тұрақты учаскелері.

- A) таулы аймақтар
- B) сейсмикалық белдеу
- C) литосфера
- D) платформа
- E) гидросфера

6. Дала зонасының дәрілік өсімдіктері

- A) Валериан, атқонақ
- B) Шайшөп, итмұрын
- C) Кермек, жанаргүл
- D) Қаңбақ, боз
- E) Боз, бетеге

7. Қарағанды көмірінің сапасы:

- A) Орташа
- B) Өте жоғары, кокстеледі
- C) Төмен, күлі көп
- D) Жоғары, күлі аз
- E) Жоғары, күлі көп

14-нұсқа

8. Тіршілікті жойып жіберу қаупі ... шығуына байланысты туындады.

- A) ядролық қару-жарактың
- B) жылжымалы техникалық құралдардың
- C) жас ағызғыш газдардың
- D) космостық аппараттардың
- E) ок-дәрі қаруларының

9. Жапония экспорттайтын негізгі өнімдер.

- A) Отын.
- B) Рудалар және басқа шикізаттар.
- C) Машиналар және құрал-жабдықтар.
- D) Азық-түлік тауарлары.
- E) Химиялық өнеркәсіп шикізаттары.

10. Еуразияның батыс және солтүстік-батыс жағалауларындағы теңіздер қатпау себебі

- A) Мұнда тропиктер орналасқан.
- B) Жылы желдер соғады.
- C) Солтүстік Атлант ағысы әсері.
- D) Перу ағысы әсері.
- E) Куро-Сиво ағып өтеді.

11. Ең ірі Корженевский мұздығы.

- A) Іле-Алатауында.
- B) Памирде.
- C) Сауыр-Тарбағатайда.
- D) Жоңғар Алатауында.
- E) Алтайда.

12. Есіл-Ертіс даласының ең үлкен көлі:

- A) Шүрексор
- B) Шағалалытеңіз
- C) Жалаулы
- D) Құсмұрын
- E) Сілетітеңіз

13. Қазақстандағы алғаш ашылған қорық:

- A) Үстірт.
- B) Наурызым.
- C) Қорғалжын.
- D) Ақсу-Жабағылы.
- E) Алматы.

14. Қазақстандағы ауыр машина жасау зауыты шығарады

- A) Станоктар
- B) Приборлар
- C) Телевизорлар
- D) Күрделі құрал- жабдықтар
- E) Кабельдер

15. Қазақстандағы аумағы ең кіші экономикалық аудан.

- A) Орталық Қазақстан.

14-нұсқа

- В) Солтүстік Қазақстан.
 С) Шығыс Қазақстан.
 Д) Батыс Қазақстан.
 Е) Оңтүстік Қазақстан.
16. Қазақстанның өнімін негізгі сатып алушылар.
 А) Австрия, Венгрия.
 В) Қырғызстан, Мексика.
 С) Ресей, Қытай.
 Д) Молдова, Украина.
 Е) Бельгия, Дания.
17. Монархиялық мемлекет.
 А) Испания.
 В) Гватемала.
 С) Үндістан.
 Д) Бенин.
 Е) Гондурас.
18. Өзбекстанның астанасы ...
 А) Бұхара.
 В) Ашхабад.
 С) Ташкент.
 Д) Кушка.
 Е) Бішкек.
19. Гренландия аралы ... кіреді:
 А) Данияға.
 В) Норвегияға.
 С) Канадаға.
 Д) Исландияға.
 Е) АҚШ-қа.
20. Биіктік белдеулер деп атайды:
 А) Таудағы табиғат зоналарын.
 В) Мұхиттағы табиғат зоналарын.
 С) Аралдың табиғат зоналарын.
 Д) Материктің табиғат зоналарын.
 Е) Жазықтағы табиғат зоналарын.
21. Антарктида жағалауындағы мұхит сулары шартты түрде ... деп аталады
 А) Мұхиттар
 В) Теңіздер
 С) Тынық мұхиты
 Д) Оңтүстік мұхит
 Е) Үнді мұхиты
22. Бір сағаттық белдеудің ішіндегі уақытты атайды
 А) Жергілікті уақыт
 В) Жазғы уақыт
 С) Белдеулік уақыт
 Д) Декреттік уақыт

- Е) Мердиандық уақыт
23. Тұран және Батыс-Сібір жазығының аралығын ... қосады.
- А) Каспий маңы ойпаты.
- В) Торғай қақпасы
- С) Қазақтың ұсақ шоқысы.
- Д) Бетпақдала.
- Е) Шығыс Еуропа жазығы.
24. Республикалық дәрежедегі қалалар
- А) Петропавл, Павлодар
- В) Атырау, Ақтау
- С) Қостанай, Ақтөбе
- Д) Алматы, Астана
- Е) Шымкент, Тараз
25. АҚШ-тың астанасы ... орналасқан.
- А) Колумбия округінде.
- В) Оклахома штатында.
- С) Мэн штатында.
- Д) Техас штатында.
- Е) Вашингтон штатында.

15-нұсқа

1. Өзеннің ағып шығатын жері:

- A) Бастауы
- B) Сағасы
- C) Арнасы
- D) Саласы
- E) Суайрық

2. Нәсілдік белгілер ... берілуіне байланысты.

- A) әлеуметтік жағдайының
- B) ата-анасынан ұрпақтарын.
- C) климаттың
- D) күн радиациясының
- E) табиғат жағдайының

3. "Ежелгі дүние" деп ... айтады.

- A) Солтүстік Американы.
- B) Антарктиданы.
- C) Еуропаны.
- D) Оңтүстік Американы.
- E) Аустралияны.

4. Табиғат зоналарының аттары сәйкес келеді

- A) Жануарлар сипатына
- B) Жәндіктер сипатына
- C) Климат белдеулеріне
- D) Өсімдік сипатына
- E) Географиялық белдеулерге

5. Қазақстан Республикасы ...

- A) Бейтарап мемлекет.
- B) Унитарлық Республика.
- C) Федеративті Республика.
- D) Абсолютті Монархия.
- E) Конституциялық Монархия.

6. Қалпына келмейтін табиғи ресурстар

- A) Жел энергисы
- B) Пайдалы қазбалар
- C) Жер ресурстары
- D) Су ресурстары
- E) Орман ресурстары

7. Қазақстанда ... экономикалық аудан бар

- A) 19.
- B) 6.
- C) 10.
- D) 5.
- E) 3.

8. БҰҰ-ның жіктеуі бойынша экономикасы жоғары дамыған елдер.

- A) Франция, Канада.
- B) Ұлыбритания, Үндістан.
- C) Швеция, Чили.
- D) Израиль, Нигерия.
- E) АҚШ және Непал.

9. Дүние жүзіндегі ең жоғарғы ормандылық көрсеткіші.

- A) Швеция.
- B) Африка.
- C) Латын Америка.
- D) АҚШ.
- E) Дания.

10. Жердің білігі орбита кеңістігіне ... бұрыш жасай орналасқан:

- A) 60°
- B) 66,5°
- C) 66,6°
- D) 65,5°
- E) 66°

11. Антарктиданың өсімдігі:

- A) Мүктер.
- B) Мохомор.
- C) Шөптер.
- D) Бұталар.
- E) Аласа ағаштар.

12. Қазақстандағы ең терең ойыс ...

- A) Қаратілеу.
- B) Қарынжарық.
- C) Қарақия.
- D) Қайдақ.
- E) Қарашығанақ.

13. Тез жылдамдықпен жылжитын құрғақ дала зонасының жануары.

15-нұсқа

- A) Ақбөкен.
- B) Түлкі.
- C) Қасқыр.
- D) Қоян.
- E) Суыр.

14. Шығыс Мұғалжардан бастау алатын өзен.

- A) Тобыл.
- B) Есіл.
- C) Ырғыз.
- D) Қаратал.
- E) Сарысу.

15. Мұнайды өндегеннен кейін қалатын ең соңғы сұйық қалдық-

- A) Гудрон.
- B) Қара май.
- C) Мазут.
- D) Керосин.
- E) Дизель майы.

16. Мырғалымсай, Ащысай, Байжансай полиметалл кендеріне негізделіп салынған зауыт

- A) Жәйремде.
- B) Көксуда.
- C) Текеліде.
- D) Шымкентте.
- E) Қаратауда.

17. Қытайда кең тараған діндер

- A) Будда, конфуциялық.
- B) Католиктік, конфуциялық.
- C) Будда, синтоизм.
- D) Христиан, синтоизм.
- E) Ислам, будда.

18. Латын Америкасындағы теңізге шыға алмайтын мемлекеттер:

- A) Перу, Эквадор.
- B) Куба, Бразилия.
- C) Чили, Аргентина.
- D) Боливия, Парагвай.
- E) Венесуэла, Колумбия.

15-нұсқа

19. Алжир, Ливия және Нигерия елдері үшін негізгі (90 % аса) сыртқа шығарылатын тауарлар.

- A) Макта, кофе.
- B) Қара және түсті металдар рудасы.
- C) Мұнай және мұнай өнімдері.
- D) Бағалы және сирек кездесетін металдар.
- E) Мал шаруашылығы өнімдері.

20. Ең ірі масштабы анықтандар:

- A) 1:50 000
- B) 1:10000000
- C) 1:3 000 000
- D) 1:10 000
- E) 1:25 000

21. Игуасу сарқырамасы орналасқан өзен:

- A) Ориноко.
- B) Амазонка.
- C) Магдалена.
- D) Парана.
- E) Мадейра.

22. Алтай, Тарбағатай және Жоңғар Алатауы ... тау түзілу процесінде пайда болды

- A) Герцин.
- B) Каледон.
- C) Альпі.
- D) Кембрий.
- E) Байкал.

23. Қазақстан аумағындағы жас қорық:

- A) Алакөл.
- B) Наурызым.
- C) Қорғалжын.
- D) Маркакөл.
- E) Ақсу-Жабағлы.

24. Қазақстанның тәуелсіздігін бірінші болып қолдаған мемлекет:

- A) Түркия.
- B) Үндістан.
- C) Германия.
- D) Корея.

15-нұсқа

География

Е) АҚШ.

25. Энергиясының көп бөлігін СЭС-те өндіретін мемлекет:

А) Норвегия.

В) Дания.

С) Германия.

Д) Финляндия.

Е) Франция.

16-нұсқа

1. Испан кемелері 1492 ж. ... мұхитын қиып өтті.

- A) Тынық
- B) Атлант
- C) Тынық-Үнді
- D) Солтүстік Мұзды
- E) Үнді

2. Солтүстік және оңтүстік тропик арасындағы кеңістік:

- A) Ыстық белдеу.
- B) Қоңыржай оңтүстік белдеу.
- C) Қоңыржай солтүстік белдеу.
- D) Суық оңтүстік белдеу.
- E) Суық солтүстік белдеу.

3. Теңіз сүтқоректілері

- A) Кальмарлар, тасбақалар.
- B) Дельфиндер, киттер.
- C) Теңіз балдырымен, теңіз капуста.
- D) Маржандар, сегізаяқтар.
- E) Акулалар, скаттар.

4. Табиғат зоналарының экватордан полюстерге қарай алмасуын ...деп атайды.

- A) Ендік зоналық
- B) Биіктік зоналық
- C) Полюстік зоналық
- D) Экваторлық зоналық
- E) Жазықтық зоналық

5. Қазақстанмен оңтүстігінде шектесетін елдер:

- A) Ресей, Қытай, Қырғызстан
- B) Қырғызстан, Өзбекстан, Түркменстан
- C) Түркменстан, Өзбекстан
- D) Ресей, Иран
- E) Әзербайжан, Түркменстан, Иран

6. Балқаш өндірістік торабының маманданған саласы:

- A) Көмір өндіруге.
- B) Қара металлургияға.
- C) Хром өнеркәсібіне.
- D) Мыс өнеркәсібіне.
- E) Отын-энергетикасына.

7. Қазақстан машиналарды сатып алады.

- A) Ресейден.
- B) Австралиядан.
- C) Қырғызстаннан.
- D) Түркменстаннан.
- E) Англиядан.

16-нұсқа

8. Мемлекет басшысы король, император, т.с.с. болып келетін басқару түрі.
 А) Теократия.
 В) Республика.
 С) Федерация.
 D) Монархия.
 Е) Әмірлік.
9. Әлемдегі ірі авиалайнер “Боинг-747” шығаратын компания орналасқан ел:
 А) АҚШ
 В) Швейцария
 С) Германия
 D) Франция
 Е) Жапония
10. Табиғат компоненттерінің ұштасуы:
 А) Табиғат кешені.
 В) Жер қабығы.
 С) Топырақ.
 D) Географиялық қабық.
 Е) Биосфера.
11. Америка - ол:
 А) Аралдар тобы.
 В) Мемлекет аты.
 С) Дүние бөлігі.
 D) Латын Америкасының бір бөлігі.
 Е) Материк.
12. Қазақстан қоңыржай климаттық белдеудің ... жатыр
 А) Батысында
 В) Солтүстігінде
 С) Орталығында
 D) Оңтүстігінде
 Е) Шығысында
13. Қайсысы құмды шөлге жатпайды:
 А) Қызылқұм.
 В) Мойынқұм.
 С) Қарақұм.
 D) Бетпақдала.
 Е) Сары есік - Атырау.
14. Қазақтың ұсақ шоқысының абсолют биіктігі
 А) 8848 м.
 В) 2135 м.
 С) 4975 м.
 D) 1565 м.
 Е) 7439 м.
15. Ірі цемент зауыттарының Шымкент пен Семейде орналасуындағы басты фактор
 А) Еңбек ресурстарына жақын

- В) Әк тастар мен цементті саз балшықтарға жақын
С) Жол тораптары қиылысқан жерде
D) Экологиялық таза аумақта
E) Тұтынушыға жақын
16. Қазақстандағы ежелгі теміржолдарының бірі:
A) Орынбор-Ташкент.
B) Петропавл-Шу.
C) Семей-Алматы.
D) Қарталы-Павлодар.
E) Петропавл-Омбы.
17. Батыс Сібірдің ең басты байлығы:
A) Мұнай.
B) Ас тұзы.
C) Апатиттер.
D) Хромиттер.
E) Тас көмір.
18. Қытай Халық Республикасы ... провинциядан тұрады:
A) 19-20.
B) 22-23.
C) 50-51.
D) 28-29.
E) 30-31.
19. АҚШ-тың байырғы тұрғындары
A) Испандықтар, мексикалықтар.
B) Ағылшындар.
C) Ирландықтар, шотландтар.
D) Үндістер.
E) Афроамерикандықтар, негірлер.
20. Бетіне тұсбағар орнатылған төрбұрышты қатырма қағаз:
A) рулетка
B) азимут
C) нивелир
D) планшет
E) флюгер
21. Субарктикалық ендіктен Антарктидаға дейін созылып жатқан, экваторға таяғанда ені тарылып келген мұхит
A) Атлант мұхиты
B) Тынық мұхит
C) Солтүстік мұзды мұхит
D) Үнді мұхиты
E) Гвинея шығанағы
22. Хром және никельдің ірі кендері.
A) Атасуда.
B) Кемпірсайда.
C) Торғайда.

16-нұсқа

D) Текеліде.

E) Майқайында.

23. «Малиус боката» алмасы ... қорығында өсіріледі.

A) Науырызым

B) Ақсу-Жабағылы

C) Марқакөл

D) Алматы

E) Үстірт

24. Қазақстан ең ірі Еуразия материгінің ... орналасқан

A) Солтүстігінде

B) Оңтүстігінде

C) Орталығында

D) Батысында

E) Солтүстік шығысында

25. Гольфстрим энергиясын пайдалану жобасы жасалған мемлекет:

A) Канада.

B) Франция.

C) Ұлыбритания.

D) АҚШ.

E) Исландия.

17-нұсқа

1. Күннен ең алыс орналасқан ғаламшар:

- A) Плутон
- B) Жер
- C) Уран
- D) Марс
- E) Шолпан

2. Аңғардың өзен тасығанда су басатын бөлігі:

- A) Шоңғал
- B) Жайылма
- C) Арна
- D) Аңғар
- E) Суайрық

3. Мұнда жыл бойы құрғақ және суық ауа басым болады. Төменгі температуралар тұрақты, ал қыста күшті аяздар байқалады. Бұл ... климат.

- A) муссондық
- B) арктикалық
- C) континентальды
- D) шұғыл континентальды
- E) қоңыржай континентальды

4. Арал теңізі алғаш зерттеген ғалым

- A) Л. Берг
- B) И. Мушкетов
- C) П.П Семенов-Тяньшанский
- D) Н. Северцев
- E) Ш. Уәлиханов

5. Қазақстандық Алтайдағы ірі су қойма.

- A) Бұқтырма.
- B) Сергеев.
- C) Қапшағай.
- D) Кеңгір.
- E) Вячеслав.

6. Каспий қайраңының негізгі байлығы.

- A) Мұнай, газ.
- B) Көмір, мұнай.
- C) Темір рудалары.
- D) Мыс рудалары.

Е) Фосфориттер.

7. Қазақстандағы облыстар саны

А) 14

В) 13

С) 16

Д) 15

Е) 12

8. Дүние жүзіндегі ұлтаралық қатынас тілі

А) Хинди

В) Португал

С) Италия

Д) Ағылшын тілі

Е) Неміс тілі

9. Оңтүстік Америкада португал тілінде сөйлейтін мемлекет.

А) Перу.

В) Бразилия.

С) Колумбия.

Д) Чили.

Е) Аргентина.

10. Жер шарының жануар ағзалары өте аз тараған аймағы

А) Джунгли және саванналарда.

В) Тайга және далаларда.

С) Қар сызығына дейінгі тауларда.

Д) Тасты шөлдерде, Антарктидада.

Е) 100 м тереңдікке дейінгі мұхитта.

11. Ұлы жазық қайда орналасқан:

А) Африкада.

В) Солтүстік Америкада.

С) Еуропада.

Д) Оңтүстік Америкада.

Е) Азияда.

12. Су қимасынан бір секунд ішінде ағып өтетін су мөлшері.

А) Жылдық ағын.

В) Өзеннің қиылысы.

С) Су шығыны.

Д) Өзеннің кескіні.

Е) Өзеннің құлауы.

13. Қазақстан аумағының 44%-н алып жатқан табиғат зонасы

- A) Орманды зона
- B) Шөл
- C) Орманды дала зонасы
- D) Шөлейт
- E) Дала зонасы

14. Ауыр түсті металдар:

- A) Ванадий, вольфрам, бериллий.
- B) Мыс, қорғасын, мырыш.
- C) Күміс, титан, никель.
- D) Платина, магний, молибден.
- E) Алтын, алюминий, қалайы.

15. Батыс Қазақстанды Солтүстік Кавказдың аудандарымен байланыстыратын жол.

- A) Мақат-Бейнеу.
- B) Ақтау-Жаңа Өзен.
- C) Атырау-Астрахань.
- D) Орынбор-Ташкент.
- E) Орал-Соль-Илецк.

16. Толық циклді кара металлургияның орталығы:

- A) Атасу.
- B) Қарағанды.
- C) Жезқазған.
- D) Теміртау.
- E) Аят.

17. Қазақстан импорт тауарлардың басым бөлігін әкеледі.

- A) Қырғызстан мен Тәжікстаннан.
- B) Австрия мен Венгриядан.
- C) Қытай мен Ресейден.
- D) Швеция мен Бельгиядан.
- E) АҚШ пен Канададан.

18. Дүние жүзі бойынша жүгері өсіруден көрнекті орын алатын мемлекет:

- A) Мексика
- B) АҚШ
- C) Қытай
- D) Австралия
- E) Аргентина

17-нұсқа

19. Шикізат пен отынның 90% импорттан алатын мемлекет.

- A) АҚШ.
- B) Франция.
- C) Канада.
- D) Жапония.
- E) Қытай.

20. Жер бетіндегі нүктенің теңіз немесе мұхит деңгейінен тіктеуіш бойынша алған биіктігі :

- A) салыстырмалы биіктік
- B) абсолют биіктік
- C) ендік зоналық
- D) биіктік белгісі
- E) биіктік белдеу

21. Литосфераның жоғарғы, атмосфераның төменгі бөлігі және гидросфера мен биосфераның байланысы мен әрекеттесуі нәтижесінде қалыптасқан табиғат кешені

- A) Атмосфера.
- B) Географиялық қабық.
- C) Литосфера.
- D) Биосфера.
- E) Гидросфера.

22. Биіктігі сегіз мыңдық (8000) 11 шың орналасқан дүние бөлігі:

- A) Австралия.
- B) Африка.
- C) Америка.
- D) Азия.
- E) Европа.

23. Қытайдағы Ебінұр көлінің ойысы мен Алакөл қазаншұңқырын қосатын таулы өлке:

- A) Алтай
- B) Сауыр
- C) Тарбағатай
- D) Жоңғар Алатауы
- E) Тянь-Шань

24. Испания, Франциямен шектесетін микро мемлекет:

- A) Монако.
- B) Андорра.

17-нұсқа

С) Лихтенштейн.

Д) Люксембург.

Е) Сан-Марино.

25. Африкадағы “қоныс аудару капитализмі” елі:

А) Египет.

В) ОАР.

С) Нигерия.

Д) Сомали.

Е) Алжир.

18-нұсқа

1. Дүниежүзілік мұхит үлесіне Жер бетінің бөлігі келеді
  - A) 1/2 бөлігі
  - B) 3/4 бөлігі
  - C) 1/5 бөлігі
  - D) 2/3 бөлігі
  - E) 2/4 бөлігі
2. Европидтық нәсілдің өкілдеріне жатады
  - A) Корейлер мен жапондар
  - B) Қытай мен монғолдар
  - C) Орыс пен немістер
  - D) Үндістер мен аборигендер
  - E) Қазақ пен татарлар
3. Жердің тас қабығы:
  - A) гидросфера
  - B) литосфера
  - C) биосфера
  - D) стратосфера
  - E) атмосфера
4. Қазақстанмен ең ұзақ шекараласатын мемлекет:
  - A) Ресей.
  - B) Өзбекстан.
  - C) Қырғызстан.
  - D) Түркменстан.
  - E) Қытай.
5. Қазақстанның көне қалалары.
  - A) Отырар, Тараз, Сығанақ, Түркістан.
  - B) Балқаш, Ақтау, Көкшетау.
  - C) Тараз, Атырау, Павлодар.
  - D) Орал, Ақтөбе, Астана, Алматы.
  - E) Астана, Отырар, Петропавл.
6. Қазақстан Алтайындағы қоршаған ортаны ластайтын негізгі көздердің бірін атаңыз.
  - A) Су қоймасы.
  - B) Металлургиялық заводтардағы өнеркәсіп қалдықтары.
  - C) Қазақстан Алтайында экологиялық проблемалар жоқ.
  - D) Автокөлік.
  - E) Ауыл шаруашылық қалдықтары.
7. Қазақстанның Өзбекстанмен шекарасының ұзындығы (км) :
  - A) 2300
  - B) 7591
  - C) 1460
  - D) 600
  - E) 980

8. "Азия жолбарыстарына" жататын мемлекеттер.
- А) Таиланд, Лаос, Бруней
  - В) Сингапур, Оңтүстік Корея, Тайвань
  - С) Монғолия, Бирма, Кепал
  - Д) Шри-Ланка, Вьетнам, Солтүстік Корея
  - Е) Мьянма, Индонезия, Бутан
9. Оңтүстік Америкадағы мемлекет.
- А) Түркия.
  - В) Аргентина.
  - С) Канада.
  - Д) Иран.
  - Е) Қытай.
10. География ғылым ретінде ... пайда болған.
- А) Римде
  - В) Италияда
  - С) Египетте
  - Д) Грекияда
  - Е) Испанияда
11. Жер шарында ауаның ең төменгі жылдық орта температурасы ... байқалған.
- А) Антарктидада.
  - В) Верхоянскиде.
  - С) Тундрада.
  - Д) Бутия түбегінде.
  - Е) Солтүстік Мұзды мұхитта.
12. Каледон тау түзілісі жүрген дәуірлер
- А) Неоген, бор
  - В) Кембрий, ордовик
  - С) Тас көмір, палеоген
  - Д) Силур, девон
  - Е) Палеоген, антропоген
13. Қазақстанның Қызыл кітабына енген шөптесін өсімдік.
- А) Дермене жусаны.
  - В) Ақ жусан.
  - С) Селеу.
  - Д) Қоңырбас шырыш.
  - Е) Долана.
14. Қазақстанда электр станциясы энергияны көп өндіретіні
- А) СЭС.
  - В) ЖЭС.
  - С) АЭС.
  - Д) Күн.
  - Е) Жел.
15. Түйе өсіретін облыстар:
- А) Маңғыстау, Павлодар, Батыс Қазақстан.
  - В) Ақмола, Солтүстік Қазақстан.

18-нұсқа

- С) Атырау, Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан.
 Д) Қарағанды, Қостанай.
 Е) Қостанай, Алматы, Шығыс Қазақстан.
16. Батыс Қазақстандағы бағалы балық тұқымы-
 А) Алабұға.
 В) Қызыл балық.
 С) Жайын.
 Д) Бекіре.
 Е) Шортан.
17. Қазақстанның ең ірі сауда серіктесі
 А) Ресей
 В) Жапония
 С) Қырғызстан
 Д) Өзбекстан
 Е) АҚШ
18. Орталық Африканың “Мыс белдеуі”:
 А) Батыс жағалауы
 В) Шығыс жағалауы
 С) Заир және Замбия аумағы
 Д) Камерун және Сенегал аумағы
 Е) Зимбабве аумағы
19. Еуразия материгінің ең биік нүктесі орналасқан ел:
 А) Мьянма.
 В) Оман.
 С) Непал.
 Д) Моңғолия.
 Е) Қазақстан.
20. Бекбей бойынша төмен қарайғы бағыттарды көрсететін сызық:
 А) меридиан
 В) биіктік
 С) бергштрих
 Д) бойлық
 Е) ендік
21. Географиялық қабықтағы ең ірі табиғат кешендері
 А) Таулар.
 В) Жазықтар.
 С) Материктер мен мұхиттар.
 Д) Теңіздер.
 Е) Антропогендік табиғат кешендері.
22. Аустралияның оңтүстігіндегі шөлдерді “налларбар” деп атаған саяхатшы
 А) Д. Ливингстон
 В) Д. Эйр
 С) Васко да Гамма
 Д) А. Тасмания
 Е) Д. Кук

23. Қазақстан территориясында Қаратау жотасынан солтүстік-шығыстан оңтүстік-батысқа қарай соғатын жел.
- A) Сайқан.
  - B) Арыстанды-Қарабас.
  - C) Бриз.
  - D) Муссон.
  - E) Ебі.
24. Африканың өзі аттас түбекте орналасқан елі:
- A) Эфиопия.
  - B) Чад.
  - C) Эритрея.
  - D) Сомали.
  - E) Тунис.
25. Ресейде мұнай өндірудің негізгі ауданы:
- A) Орталық қаратопырақты.
  - B) Батыс Сібір.
  - C) Қиыр Шығыс.
  - D) Шығыс Сібір.
  - E) Орталық.

19-нұсқа

1. География ғылымы бөлінеді...

- A) 5 салаға
- B) 1 салаға
- C) 3 салаға
- D) 2 салаға
- E) 4 салаға

2. Таудың сүйір басы – бұл:

- A) Жанартау.
- B) Жатпар.
- C) Шың.
- D) Қатпар.
- E) Жота.

3. Қытайлықтар, жапондықтар, корейлер ... нәсілге жатады.

- A) монголоидтық
- B) экваторлық
- C) эфиопиялық
- D) аралас
- E) европалық

4. Құрлықтағы табиғат зоналарының түзілуі ... байланысты.

- A) дүниежүзілік мұхит пен жер бетіндегі сулардың күйіне
- B) климатқа, географиялық ендікке
- C) жазықтар және таулы аймақтардың ара қатынасына
- D) адамның аумақты игеру дәрежесіне
- E) жануарлар мен өсімдіктер дүниесінің ара қатынасына

5. Ірі кондитер фабрикасы:

- A) Орал, Хромтауда.
- B) Алматы, Қарағандыда.
- C) Қостанай, Қаражалда.
- D) Қызылорда, Шымкентте.
- E) Астана, Петропавлда.

6. Оңтүстік Қазақстандағы өте жақсы дамыған өнеркәсіп саласы

- A) Тау-кен, отын энергетикасы.
- B) Мұнай-газ өнеркәсібі.
- C) Жеңіл және тамақ өнеркәсібі.
- D) Ағаш және ағаш өңдеу өнеркәсібі.
- E) Қара және түсті металлургия.

7. Дүние жүзі бойынша көлдегі кеме қатынасының басты ауданы

- A) Ұлы көлдер.
- B) Скандинавия көлдері.
- C) Англия.
- D) Каспий көлі.
- E) Ресейдің солтүстік-батысы.

8. "Үлкен жетілікке" - кіретін елдер:

- A) ГФР, Франция, Ұлыбритания, Италия.
- B) Испания, ГФР, Албания, Чехия, Словакия.
- C) Ватикан, Швеция Норвегия, Эстония.
- D) Португалия, Исландия, Ирландия, Польша.
- E) Дания, Италия, ГФР, Испания.

9. Бразилияда ... өсіріледі және оны экспортқа шығарудан бірінші орын алады.

- A) Кофе
- B) Қант
- C) Жүгері
- D) Каучук
- E) Шэй

10. Альпілік тау түзілуінің эрасы:

- A) Палеозой.
- B) Мезозой.
- C) Архей.
- D) Кайназой.
- E) Протерозой.

11. АҚШ-тағы әйгілі ұлттық паркті атаңыз.

- A) Йеллоустон.
- B) Секвойя.
- C) Вуд-Баффало.
- D) Соскачеван.
- E) Ред Ривер.

12. Қазақстанның шығысындағы тауларының қайта көтерілген эрасы:

- A) Кайназойда.
- B) Палеозойдың аяғы.
- C) Мезозойдың басы.
- D) Мезозойда.
- E) Палеозойдың басы.

13. Қандай табиғат зонасында булану жоғары:

- A) Шөлейтте.
- B) Далада.
- C) Тауда.
- D) Орманда.
- E) Орманды далада.

14. ... Тұран плитасының қиыр солтүстігінде орналасқан.

- A) Сарыарқа.
- B) Қызылқұм.
- C) Торғай үстірті.
- D) Мұғалжар.
- E) Бетпақдала.

15. Шығыс Қазақстандағы қорық.

- A) Қорғалжын
- B) Алматы

19-нұсқа

С) Марқакөл

Д) Үстірт

Е) Ақсу-Жабағылы

16. Қазақстанның әкімшілік-аумақтық бөлінуі.

А) 20 облыстан тұрады.

В) 14 облыстан тұрады.

С) 19 облыстан тұрады.

Д) 15 облыстан тұрады.

Е) 18 облыстан тұрады.

17. Қазақстанның қорғасын – мырыш немесе полиметалл өнеркәсібі дамыған аймағы

А) Солтүстік пен орталықта

В) Оңтүстік пен солтүстікте

С) Батыс пен шығыста

Д) Шығыс пен оңтүстікте

Е) Орталық пен батыста

18. Аталғандардың ішіндегі ұлттық дін:

А) Ислам, христиан

В) Христиан, ислам, синтоизм

С) Будда, индуизм, ламаизм

Д) Синтоизм, конфуциан, индуизм

Е) Будда, ислам

19. Африкадағы тұрғындары ең көп мемлекет:

А) Мали.

В) Египет.

С) Нигерия.

Д) Марокко.

Е) Алжир.

20. 270° азимутқа сәйкес келетін көкжиек тұсы:

А) батыс

В) оңтүстік

С) солтүстік

Д) солтүстік шығыс

Е) шығыс

21. Бұлтсыз, жазы ыстық жерде соғатын күшті жел - самум ...тән

А) Тропиктік белдеуге.

В) Субэкваторлық белдеуге.

С) Экваторлық белдеуге.

Д) Субтропиктік белдеуге.

Е) Қоңыржай белдеуге.

22. Қазақстандағы көптеген объектілерді дүние жүзінің дөңгелек картасына түсірген ғалым:

А) М.Қашғари.

В) Геродот.

С) П.Карпини.

19-нұсқа

D) Ә.Фараби.

E) К.Птолемей.

23. Эндогендік процесстер – бұл:

A) Жел.

B) Су.

C) Жер сілкінісі.

D) Ауа.

E) Өсімдік.

24. Қазақстанның тәуелсіздігін бірінші болып қолдаған мемлекет:

A) Түркия.

B) Үндістан.

C) Германия.

D) Корея.

E) АҚШ.

25. Дүние жүзінде роботтар жасаудан бірінші орында.

A) Швейцария.

B) Ресей.

C) Жапония.

D) Норвегия.

E) Қытай.

20-нұсқа

20-нұсқа

1. Литосфералық тақталар жылына қозғалады /см/
  - A) 2-5 см
  - B) 10-20 см
  - C) 20-30 см
  - D) 30-40 см
  - E) 40-50 см
2. Табиғат компоненттерінің жиынтығы
  - A) Географиялық қабық
  - B) Жер бедері
  - C) Табиғат зонасы
  - D) Табиғат кешені
  - E) Географиялық белдеу
3. ... адам қолымен жасалған жаңа табиғат кешендері.
  - A) Егіс даласы, бақтар, қала, жасыл желекті демалыс орындары
  - B) Дала және орманды дала
  - C) Орман және бұталар
  - D) Жыралар, көлдер, теңіз шығанақтары.
  - E) Шөлдер мен шөлейттер
4. Шардара су электр станциясы орналасқан өзен
  - A) Сырдария.
  - B) Іле.
  - C) Ертіс.
  - D) Жайық.
  - E) Тобыл.
5. Қара металдар:
  - A) Уран, ванадий.
  - B) Никель, алюминий.
  - C) Темір, хром.
  - D) Алтын, күміс.
  - E) Мыс, қорғасын.
6. Мол мұнай қоры:
  - A) Алжир, Заир, Египетте.
  - B) Польша, Чехия, Словакияда.
  - C) Сауд Аравиясы, АҚШ, Ресейде.
  - D) Қытай, Жапония, Үндістанда.
  - E) Мексика, Панама, Колумбияда.
7. Украина астанасы:
  - A) Брест
  - B) Лисиганск
  - C) Киев
  - D) Никополь
  - E) Харьков

8. Швейцария мемлекетінің астанасы

- A) Берн
- B) Рим
- C) Тирана
- D) Вена
- E) Лиссабон

9. Африканың монархия елдері.

- A) 5.
- B) 2.
- C) 6.
- D) 3.
- E) 4.

10. Көктемгі күн теңелуі:

- A) 29 желтоқсан
- B) 23 қыркүйек
- C) 22 желтоқсан
- D) 21 наурыз
- E) 22 маусым

11. “География ғылымының атасы” деп атайды

- A) Страбонды
- B) Пифагорды
- C) Птолемейді
- D) Эратосфенді
- E) Аристотельді

12. Тынық мұхитымен шектеспейтін материк

- A) Антарктида
- B) Оңтүстік Америка
- C) Аустралия
- D) Африка
- E) Еуразия

13. Қазақстанның жер қойнауында Менделеев кестесіндегі элементтердің ... кездеседі

- A) 80 түрі
- B) 102 түрі
- C) 100 түрі
- D) 99 түрі
- E) 101 түрі

14. Құрлықтағы табиғат зоналарының бір-бірінен айырмашылығы:

- A) Өсімдік жамылғысының сипатынан.
- B) Халық санынан.
- C) Құрлық пен судың бөлінуінен.
- D) Жер бетінің сипатынан.
- E) Батпақтардың болуынан.

15. Жонғар Алатауынан бастау алатын өзен.

- A) Іле.

20-нұсқа

- В) Қаратал.
 С) Есіл.
 D) Ертіс.
 E) Сырдария.
16. Ауыр түсті металл
 A) Молибден
 B) Алюминий
 C) Магний
 D) Қалайы
 E) Вольфрам
17. Қазақстанның өнімін негізгі сатып алушылар.
 A) Австрия, Венгрия.
 B) Қырғызстан, Мексика.
 C) Ресей, Қытай.
 D) Молдова, Украина.
 E) Бельгия, Дания.
18. Африкадағы халықтың саны бойынша ең үлкен мемлекет
 A) Кения.
 B) Нигерия.
 C) ОАР.
 D) Тунис.
 E) Египет.
19. Латын Америкасында испан тілінің таралуының басты себебі
 A) Ұлы географиялық ашылыстардың нәтижесі.
 B) Бірінші дүние жүзілік соғыстың әсері.
 C) Васко да Гаманың саяхатының нәтижесі.
 D) Брест бейбітшілік шартының нәтижесі.
 E) Африкадан негрлерді апаруына байланысты.
20. 0° ендік пен 0° бойлық координаттарында ... орналасқан.
 A) Атлант мұхиты.
 B) Географиялық полюс.
 C) Үнді мұхиты.
 D) Антарктида.
 E) Африка.
21. Оңтүстік Американың батыс жағалауын бойлай өтетін суық ағыс.
 A) Фолкленд.
 B) Перуан.
 C) Калифорния.
 D) Гольфстрим.
 E) Бразилия.
22. Есік пен Аралтөбе қорымдарынан табылды
 A) "Алтын киімді адам"
 B) Күміс бұйымдар
 C) Мешіт-медреселер
 D) Сарайлар

Е) Киіз үй

23. Палеозойдағы тау түзілу процестерін анықта.

А) Альпі, герцин.

В) Каледон, мезозой.

С) Герцин, каледон.

Д) Мезозой, герцин.

Е) Байкал, Альпы.

24. Үстірт қорығы ұйымдастырылған жыл.

А) 1984 жыл.

В) 1983 жыл.

С) 1981 жыл.

Д) 1982 жыл.

Е) 1980 жыл.

25. Республикалық дәрежедегі қалалар

А) Петропавл, Павлодар

В) Атырау, Ақтау

С) Қостанай, Ақтөбе

Д) Алматы, Астана

Е) Шымкент, Тараз

21-нұсқа

1. Грек тілінен аударғанда «география» сөзінің мағынасы:

- A) Жерді өлшеу
- B) Жерді сипаттап жазу
- C) Жерді оқу
- D) Жерді сызу
- E) Жерді зерттеу

2. Аспан мен жердің түйіскен жері.

- A) Горизонталь.
- B) Көкжиек.
- C) Жер бедері.
- D) Бағдарлау.
- E) Съёмка.

3. Дүние жүзіндегі ең үлкен көл

- A) Балқаш.
- B) Байкал.
- C) Ыстықкөл.
- D) Каспий.
- E) Арал

4. Көлемі жөнінен екінші материк:

- A) Евразия
- B) Австралия
- C) Африка
- D) Солтүстік Америка
- E) Оңтүстік Америка

5. Географиялық қабықтағы ең ірі табиғат кешені:

- A) Өзен
- B) Көл
- C) Материк
- D) Түбек
- E) Арал

6. Қазақстанның шығыс шекарасындағы тау.

- A) Алтай.
- B) Ұлытау.
- C) Ақдала.
- D) Қаратау.
- E) Орал.

7. Қазақстандағы облыстар саны

- A) 14
- B) 13
- C) 16
- D) 15
- E) 12

8. Ірі кондитер фабрикасы:

- A) Орал, Хромтауда.
- B) Алматы, Қарағандыда.
- C) Қостанай, Қаражалда.
- D) Қызылорда, Шымкентте.
- E) Астана, Петропавлда.

9. Қазақстан машиналарды сатып алады.

- A) Ресейден.
- B) Австралиядан.
- C) Қырғызстаннан.
- D) Түркіменстаннан.
- E) Англиядан.

10. Тундраның өсімдіктері:

- A) Шырша, майқарағай
- B) Емен, жөке ағашы
- C) Мүк, қына
- D) Шәмшат, балқарағай
- E) Селеу, бетеге

11. Австралия аумағының көп бөлігін ... алып жатыр.

- A) шөлдер мен шөлейттер.
- B) аралас ормандар
- C) ауыспалы ылғалды ормандар
- D) биіктік белдеулік
- E) ылғалды ормандар

12. Қазақстанның шөл зонасының топырағы:

- A) Қара, қызғылт.
- B) Қоңыр топырақ.
- C) Таулы топырақ.
- D) Ашық, қызғылт топырақ.
- E) Күлгін топырақ.

13. Табиғат зоналары ... анықталады.

- A) топырақ пен климаттың құрғақшылығының қатынасы арқылы.
- B) жылу мен ылғалдың ара қатынасымен.
- C) ауа массаларының жергілікті жердің климатына әсерімен.
- D) орографиялық объектілердің әсерімен.
- E) жауын-шашын мөлшерімен.

14. Қазақстан территориясындағы Орал тауларының жалғасы.

- A) Маңғыстау.
- B) Шыңғыстау.
- C) Мұғалжар.
- D) Ұлытау.
- E) Қарқаралы.

15. Химия өнеркәсібінің негізгі шикізаты – фосфоритті өндіретін жер:

- A) Қостанай, Каспий маңында.
- B) Тянь-Шань, Талдықорғанда.

- С) Алтай, Оралда.
D) Қаратау, Мұғалжарда.
E) Маңғыстау, Жездіде.
16. Орталық Қазақстан шаруашылығының негізі болып табылатын өнеркәсіп саласы
A) Көмір өнеркәсібі және қара металлургия.
B) Химиялық өнеркәсіп.
C) Жеңіл өнеркәсіп.
D) Тау-кен және тоқыма өнеркәсібі.
E) Ауыл шаруашылығы.
17. Республикалық мемлекет
A) Тайланд
B) Малайзия
C) Непал
D) Мьянма
E) Сауд Аравиясы
18. Күрішті көп өсіретін мемлекет
A) АҚШ.
B) Индонезия.
C) Вьетнам.
D) Қытай.
E) Үндістан.
19. Қытай Халық Республикасы ... провинциядан тұрады:
A) 19-20.
B) 22-23.
C) 50-51.
D) 28-29.
E) 30-31.
20. Географиялық қабықтың тұтастығы – бұл ...
A) адамның шаруашылық іс-әрекеті.
B) табиғат компоненттерінің өзара байланысы мен өзара тәуелдігі.
C) табиғат кешендерінің қалыптасу тарихы.
D) экваторлық полюске қарай табиғат компоненттері мен кешендерінің өзгеруі.
E) табиғи құбылыстардың уақытылы қайталанып келуі.
21. Хром және никельдің ірі кендері.
A) Атасуда.
B) Кемпірсайда.
C) Торғайда.
D) Текеліде.
E) Майқайында.
22. Алматы мемлекеттік қорықшасын ұйымдастыру мақсаты:
A) Геологиялық.
B) Палеонтологиялық.
C) Биологиялық.
D) Гидрологиялық.

21-нұсқа

География

Е) Климаттық.

23. Әлемдік теңізге шыға алмайтын мемлекет:

А) Перу.

В) Чили.

С) Боливия.

Д) Венесуэла.

Е) Колумбия.

24. Африкадағы “қоныс аудару капитализмі” елі:

А) Египет.

В) ОАР.

С) Нигерия.

Д) Сомали.

Е) Алжир.

25. Гольфстрим энергиясын пайдалану жобасы жасалған мемлекет:

А) Канада.

В) Франция.

С) Ұлыбритания.

Д) АҚШ.

Е) Исландия.

22-нұсқа

1. М. Бехаим жасаған аспап:

- A) карта
- B) компас
- C) нивелир
- D) глобус
- E) барометр

2. Жерде әр түрлі бағыттың азимутын анықтайтын аспап:

- A) Тұсбағар
- B) Термометр
- C) Флюгер
- D) Нивелир
- E) Планшет

3. Көлемі бойынша ең кішкентай мұхитты атаныз

- A) Тынық.
- B) Үнді.
- C) Солтүстік Мұзды мұхит.
- D) Атлант.
- E) Панталасса.

4. Жер бетіндегі адамзат ... нәсілге бөлінеді

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

5. Ең үлкен дүние бөлігі -

- A) Азия.
- B) Антарктида.
- C) Америка.
- D) Австралия.
- E) Еуропа.

6. Географиялық қабықтың ырғақтылық заңдылығы:

- A) Күн мен түн ауысуы.
- B) Мұздардың еруі.
- C) Желдің соғуы.
- D) Судың булануы.
- E) Өсімдіктердің өсуі.

7. Қазақстанның БҰҰ-на мүше болған уақыты:

- A) 01.05.1970 ж.
- B) 16.12.1991 ж.
- C) 17.12.1992 ж.
- D) 02.03.1992 ж.
- E) 29.12.1992 ж.

8. Қазақстанның Озбекстанмен шекарасының ұзындығы (км) :
- A) 2300
  - B) 7591
  - C) 1460
  - D) 600
  - E) 980
9. Алюминий зауыты бар қала:
- A) Зырян
  - B) Павлодар
  - C) Көкшетау
  - D) Жезказған
  - E) Ақтау
10. Оңтүстік Америкада өмір сүретін, гүйеге ұқсайтын жануар.
- A) Шиншилла.
  - B) Ташир.
  - C) Кондор.
  - D) Лама.
  - E) Пума.
11. Қаратау тауларындағы пайдалы қазба.
- A) Хромит.
  - B) Итмұрын.
  - C) Мұнай, газ.
  - D) Фосфорит.
  - E) Көмір.
12. Қазақстан аумағының ... % дала зонасы алып жатыр
- A) 26
  - B) 27
  - C) 29
  - D) 30
  - E) 28
13. ҚР-ның ең ірі өзен порттары:
- A) Қостанай, Ақтөбе.
  - B) Атырау, Астана.
  - C) Семей, Петропавл.
  - D) Павлодар, Орал.
  - E) Өскемен, Риддер.
14. Қазақстандағы газ, хром, никель рудаларын шығаратын аудан
- A) Кенді Алтай.
  - B) Қазақтың ұсақ шоқысы.
  - C) Солтүстік Қазақстан.
  - D) Батыс Қазақстан.
  - E) Қаратау жотасы.
15. Қазақстан импорт тауарлардың басым бөлігін әкеледі.
- A) Қырғызстан мен Тәжікстаннан.
  - B) Австрия мен Венгриядан.

22-нұсқа

- С) Қытай мен Ресейден.
 D) Швеция мен Бельгиядан.
 E) АҚШ пен Канададан.
16. Халқының саны 100млн. адамнан артық мемлекетті ата.
 A) Армения
 B) Украина
 C) Қазақстан
 D) Пәкістан
 E) Түркия
17. Мұнайды сыртқа шығаратын елдер тобы
 A) НАТО
 B) ЕЭС
 C) ОПЕК
 D) АСЕАН
 E) ТМД
18. Скандинавия түбегіндегі мемлекет:
 A) Швеция.
 B) Франция.
 C) Ирландия.
 D) Ұлыбритания.
 E) Швейцария.
19. Шикізат пен отынның 90% импорттан алатын мемлекет.
 A) АҚШ.
 B) Франция.
 C) Канада.
 D) Жапония.
 E) Қытай.
20. Жағалауы көп тілімденген, фьордтары бар ел.
 A) Норвегия.
 B) Дания.
 C) Нидерланды.
 D) Швейцария.
 E) Германия.
21. Орта Азияның физикалық географиясы мен геологиясына арналған
 “Түркістан” еңбегін жазған
 A) Н. Северцов
 B) И. Мушкетов
 C) А. Бутаков
 D) А. Краснов
 E) П. Семенов
22. Түркістанда жауын-шашын түсу мөлшері 238 мм, булануы-1250 мм
 Ылғалдану коэффициенті ... тен.
 A) 0,19
 B) 1438
 C) 6

22-нұсқа

География

D) 962

E) 0,6

23. Қазақстанның «Қызыл кітабы» жарыққа шыққан жыл

A) 1978.

B) 1979.

C) 1980.

D) 1981.

E) 1982.

24. АҚШ-тағы мұнай-химия өнеркәсібінің басты ауданы:

A) Даллас.

B) Колумбус.

C) Нью-Йорк.

D) Хьюстон.

E) Детройт.

25. Африканың өзі аттас түбекте орналасқан елі:

A) Эфиопия.

B) Чад.

C) Эритрея.

D) Сомали.

E) Тунис.

23-нұсқа

1. «География» ұғымын енгізген

- A) Аристотель
- B) Платон
- C) Геродот
- D) Эратосфен
- E) Страбон

2. Көкжиек тұстарын анықтайтын құрал

- A) Термометр
- B) Нивелар
- C) Тұсбағдар
- D) Гигрометр
- E) Барометр

3. Үгілу дегеніміз:

- A) жел жұмысы.
- B) қатты жыныстарды жел арқылы ауыстыруы.
- C) жыныстардың жиналуы барысында отыруы.
- D) тау жыныстарының күйреуі.
- E) циклонның әсері.

4. Тұрғылықты халық жоқ құрлық

- A) Еуропа.
- B) Антарктида.
- C) Австралия.
- D) Солтүстік Америка.
- E) Африка.

5. Орталық Қазақстандағы мыс кен орнын ашқан

- A) Ш. Уәлиханов
- B) И. Мушкетов
- C) П. Рычков
- D) Қ. Сәтбаев
- E) Л. Берг

6. Каспий маңы ойпатының негізгі байлығы:

- A) Көмір, темір
- B) Көмір, газ
- C) Мыс, фосфорит
- D) Мұнай, газ
- E) Темір, мыс

7. Қазақстанның ежелгі қалалары.

- A) Павлодар, Өскемен.
- B) Теміртау, Рудный.
- C) Түркістан, Тараз.
- D) Екібастұз, Балқаш.
- E) Шымкент, Астана.

8. Маңғыстау мен Атырау-Ембі мұнайын өңдейтін жер:
- A) Қостанай.
  - B) Торғайда.
  - C) Атырауда.
  - D) Шымкентте.
  - E) Павлодарда.
9. Халқының саны жөнінен алдыңғы орындағы мемлекет:
- A) Қытай.
  - B) Пәкістан.
  - C) Жапония.
  - D) Бангладеш.
  - E) Үндістан.
10. Мұхит суының басты қасиеттері
- A) Температурасы мен тұздылығы
  - B) Ендік бойынша өзгеруі
  - C) Буланушылық
  - D) Жауын-шашын мөлшері
  - E) Мұхит суының құрамы
11. Аустралияда жиі болып тұратын желдер аталады
- A) Дауылдар
  - B) Тасқындар
  - C) Самал
  - D) “Вилли-Вилли”
  - E) Шандар
12. Сарыарқаның екінші атауы.
- A) Маңғыстау.
  - B) Торғай үстірті.
  - C) Қазақтың ұсақ шоқысы.
  - D) Мұғалжар.
  - E) Баянауыл.
13. Қазақстанның дала зонасының жылдық жауын-шашын мөлшері (мм):
- A) 300-450
  - B) 150-310
  - C) 220-310
  - D) 100-370
  - E) 100-250
14. Қазіргі уақыттағы экологиялық дағдарыстың негізгі себебін көрсетіңіз.
- A) Апатты жағдай.
  - B) Әскери әрекет.
  - C) Адамның шаруашылық әрекеті.
  - D) Ұтымсыз ауыл шаруашылығы.
  - E) Ғарыштық зерттеулер.
15. Энергияны көп қажет ететін түсті металлургия саласы
- A) Қара металлургия
  - B) Қорғасын-мырыш

23-нұсқа

- С) Мыс
  - Д) Алюминий
  - Е) Бағалы металдар
16. Орталық экономикалық аудандағы үш өнеркәсіп торабы:
- А) Теміртау, Шахта, Кеңгір.
  - В) Қарағанды-Теміртау, Балқаш, Жезқазған.
  - С) Қоңырат, Саяк, Шахта.
  - Д) Саяк, Балқаш, Атасу.
  - Е) Қарағанды, Атасу, Кеңгір.
17. Қазақстанның ең ірі сауда серіктесі
- А) Ресей
  - В) Жапония
  - С) Қырғызстан
  - Д) Өзбекстан
  - Е) АҚШ
18. Саны жағынан көп тіл семьясы
- А) Қытай-тибет
  - В) Үнді-еуропалық
  - С) Нигер-кордофан
  - Д) Алтай
  - Е) Африка-азиялық
19. Ірі газ қоры бар елдер:
- А) Нидерланды, Германия.
  - В) Суринам, Гвинея.
  - С) Ресей, АҚШ.
  - Д) Украина, Франция.
  - Е) Кувейт, Норвегия.
20. Литосфераның жоғарғы, атмосфераның төменгі бөлігі және гидросфера мен биосфераның байланысы мен әрекеттесуі нәтижесінде қалыптасқан табиғат кешені
- А) Атмосфера.
  - В) Географиялық қабық.
  - С) Литосфера.
  - Д) Биосфера.
  - Е) Гидросфера.
21. Африкадағы жауын-шашынның ең көп жауатын жері
- А) Жерорта теңізінің жағалауы
  - В) Гвинея шығанағы жағалауы
  - С) Үнді мұхиты жағалауы
  - Д) Матеріктің оңтүстігі
  - Е) Мадагаскар аралы
22. Қазақстан аумағы толығымен ... құрлыққа айналды.
- А) кайнозойдың басында.
  - В) палеозойдың соңында.
  - С) мезозойда.

23-нұсқа

География

D) мезозойдың басында.

E) палеозойдың басында.

23. Армениядағы СЭС:

A) Раздан

B) Ереван

C) Арпа

D) Арарат

E) Слеан

24. АҚШ-тың металлургиялық ірі орталығы.

A) Питтсбург.

B) Портленд.

C) Даллас.

D) Денвер.

E) Балтимор.

25. Ресейде мұнай өндірудің негізгі ауданы:

A) Орталық қарағандырақты.

B) Батыс Сібір.

C) Қыыр Шығыс.

D) Шығыс Сібір.

E) Орталық.

24-нұсқа

1. Магеллан саяхатының мәні

- A) Жаңа жерлер ашылды.
- B) Жердің шар тәрізді екені дәлелденді.
- C) Жаңа аралдар ашылды.
- D) Үндістанға жол ашылды.
- E) Африка ашылды.

2. Табиғат компоненттерінің жиынтығы

- A) Географиялық қабық
- B) Жер бедері
- C) Табиғат зонасы
- D) Табиғат кешені
- E) Географиялық белдеу

3. Жердегі жарық түсу белдеулері:

- A) 5.
- B) 6.
- C) 13.
- D) 4.
- E) 2.

4. Қазақстан құрамындағы облыс саны:

- A) 13
- B) 14
- C) 12
- D) 15
- E) 19

5. Ең суық мұхит:

- A) Атлант
- B) Солтүстік Мұзды
- C) Оңтүстік
- D) Тынық
- E) Үнді

6. Табиғат зоналарының аттары сәйкес келеді

- A) Жануарлар сипатына
- B) Жәндіктер сипатына
- C) Климат белдеулеріне
- D) Өсімдік сипатына
- E) Географиялық белдеулерге

7. Қазақстанның көлемі:

- A) 17 млн. км²
- B) 2724 мың км²
- C) 1563 мың км²
- D) 450 мың км²
- E) 600 мың км²

8. Темір рудаларының қоры бойынша Қазақстанның дүниежүзінде алатын орны:

- A) 6
- B) 8
- C) 5
- D) 9
- E) 7

9. Құрылыстағы байланыстырушы материал

- A) Цемент
- B) Қиыршық тас
- C) Әктас
- D) Құм
- E) Ағаш

10. Аустралияның ... тас көмірдің ірі кен орындары шоғырланған

- A) Батысында
- B) Оңтүстік-батысында
- C) Оңтүстік-шығысында
- D) Орталығында
- E) Солтүстігінде

11. Жылдың төрт мезгілі айқын байқалатын климаттық белдеуі:

- A) Экваторлық.
- B) Тропиктік.
- C) Қоңыржай.
- D) Субтропиктік.
- E) Арктикалық.

12. ... Үстірт қорығында өсіріліп, көбейтіледі.

- A) Жабайы қой - муфлон
- B) Голян (көкталма балық) және ускум балықтары
- C) Күзен және ақ тышқан
- D) Дала барысы, тарлан мысықтар
- E) Марал, таутекелер

24-нұсқа

13. Жүкті «Қақпадан – қақпаға» жеткізе алатын көліктің түрі:

- А) Темір жолы.
- В) Әуе жолы.
- С) Автомобиль көлігі.
- Д) Құбыр жолы.
- Е) Мұндай көлік түрі жок.

14. Атырау – Астрахань темір жол торабы байланыстыратын аудандар:

- А) Оңтүстік пен Батыс Қазақстан.
- В) Солтүстік пен Оңтүстік Қазақстан.
- С) Солтүстік Кавказ елдері мен Батыс Қазақстан
- Д) Оңтүстік пен Орта Азия.
- Е) Ресей мен Солтүстік Қазақстан.

15. Қазақстанның өнімін негізгі сатып алушылар.

- А) Австрия, Венгрия.
- В) Қырғызстан, Мексика.
- С) Ресей, Қытай.
- Д) Молдова, Украина.
- Е) Бельгия, Дания.

16. Қала халқының үлес салмағының өсуі.

- А) Урбандалу.
- В) Субурбандалу.
- С) Жалған урбандалу.
- Д) Миграция.
- Е) Табиғи өсу.

17. Алюминидің шикізаты

- А) боксит
- В) апатит
- С) полиметалл
- Д) темір рудасы
- Е) асбест

18. Қала ішіндегі мемлекет:

- А) Люксембург.
- В) Швейцария.
- С) Сан-Марино.
- Д) Ватикан.
- Е) Андорра.

19. Жапония халқының санын анықтаңыз.

- A) 1 млн. шамасында.
- B) 100 млн. шамасында.
- C) 128 млн. адам.
- D) 12 млн.
- E) 57 млн.

20. Әлем табиғатының бірі «тірі геология» Йеллоунстон ұлттық паркі ... орналасқан.

- A) Кордильерде.
- B) Ұлы жазықта.
- C) Орталық жазықта.
- D) Миссисиппи ойпағында.
- E) Анналарта.

21. XIII ғасырда Алакөл және Балқаш көлдері жайында алғашқы деректер келтірген ...

- A) Геродот пен Птолемей.
- B) Қадыралы Жалайыр.
- C) Әбу-Нәсір әл-Фараби.
- D) П.К.Карпини мен В.Рубрук.
- E) А.Дженкинсон.

22. Неогеннің аяғында күшті тектоникалық қозғалыс әсерінен Қазақстанда ... тау түзілу болған

- A) Каледондық
- B) Мезозойлық
- C) Герциндік
- D) Альпілік
- E) Байкалдық

23. Аққұм Қалқан “әнші тауы” орналасқан өзен жағасы.

- A) Ақсу.
- B) Кіші Алматы.
- C) Іле.
- D) Қаратау.
- E) Шу.

24. Ең ірі агломерация:

- A) Гавана.
- B) Дели.
- C) Мехико.

24-нұсқа

География

D) Рио-де-Жанейро.

E) Буэнос-Айрес.

25. Мұхит аралдарының ең дамыған елі.

A) Жаңа Каледония.

B) Фиджи.

C) Жаңа Гвинея.

D) Жаңа Зеландия.

E) Соломон.

25-нұсқа

1. Бірінші болып дүние жүзін айналып жүзіп шыққан адам
А) А. Веспуччи.
В) Х. Колумб.
С) Ф. Магеллан.
D) М. Поло.
E) Дж. Кук.
2. Экватордың ұзындығы
А) 40000 км.
В) 30000 км.
С) 60000 км.
D) 50000 км.
E) 20000 км.
3. Қар түсуі үшін бұлтта температура болуы қажет.
А) $+3+4^{\circ}\text{C}$.
В) $+1^{\circ}\text{C}$.
С) 0°C -ден төмен.
D) 0°C -ден жоғары.
E) $+1^{\circ}+0^{\circ}\text{C}$.
4. Экватор орғасынан кесіп өтетін материк:
А) Еуразия
В) Аустралия
С) Солтүстік Америка
D) Африка
E) Антарктида
5. Табиғат зоналарының экватордан полюстерге қарай алмасуын ...деп атайды.
А) Ендік зоналық
В) Биіктік зоналық
С) Полюстік зоналық
D) Экваторлық зоналық
E) Жазықтық зоналық
6. Бурабай курорты орналасқан тау.
А) Баянауыл.
В) Қарқаралы.
С) Көкшетау.
D) Маңғыстау.
E) Мұғалжар.
7. Халықтың көшіп-қонуы:
А) Миграция
В) Табиғи өсуі
С) Агломерация
D) Урбандалу
E) Мегалополис

8. Батыс Қазақстан экономикалық ауданының негізгі өзен алабы.

- A) Сырдария.
- B) Жайық.
- C) Іле.
- D) Торғай.
- E) Ертіс.

9. Ең көп таралған тіл семьясы.

- A) Алтайлық.
- B) Үнді-еуропалық.
- C) Сино-тибеттік.
- D) Солтүстік-кавказдық.
- E) Нил-сахаралық.

10. Еуразияның теңіз деңгейінен ең төмен жатқан жері

- A) Қара теңіз
- B) Солтүстік теңіз
- C) Ақ теңіз
- D) Өлі теңіз
- E) Қызыл теңіз

11. Қ.Сәтпаев ашқан кен орындары

- A) Алға, Қандыағаш, Жетіқара
- B) Теңіз, Қаламқас, Қаражамбас
- C) Қарсақпай, Жезді, Қияқты
- D) Майқайың, Ащысай, Мырзағалымсай, Шалқия.
- E) Дөң, Кемпірсай, Торғай, Текелі.

12. Қазақстандағы бүкіл жер шарына теңдесі жоқ фосфорит кен орыны кездеседі

- A) Ақтөбеде
- B) Қаратауда
- C) Ақсайда
- D) Қандыағашта
- E) Кемпірсайда

13. Солтүстік Қазақ жазығының ең ірі өзені

- A) Ертіс
- B) Есіл
- C) Жайық
- D) Тобыл
- E) Сырдария

14. Қос суперфосфат шығарылатын қала:

- A) Астана.
- B) Ащысай.
- C) Тараз.
- D) Қостанай.
- E) Петропавл.

15. Барлық көлік түрлерінің жиынтығы:

- A) Байланыс.

- В) Мәдениет.
С) Көлік кешені.
D) Өнеркәсіп.
E) Ауыл шаруашылығы.
16. Дүниежүзілік шаруашылық қалыптасқан уақыт:
A) XVIII ғ. басында.
B) XIX ғ. ортасында.
C) XIX ғ. аяғы – XX ғ. басында.
D) XX ғ. I-жартысында.
E) XX ғ. II-ортасында.
17. Беларусь жері арқылы өтетін мұнай құбыры:
A) Достық
B) Лукомольск
C) Жлобин
D) Беловеж
E) Березовск
18. “Болат герцогтығы” мемлекеті:
A) Лихтенштейн.
B) Монако.
C) Андорра.
D) Люксембург.
E) Сан-Марино.
19. Австралияның ауыл шаруашылығының маманданған саласы:
A) Қой өсіру.
B) Ірі қара мал өсіру.
C) Құс өсіру.
D) Балық аулау.
E) Егіншілік.
20. Әр жерінде жеке немесе шок- шок ағаш пен бұта кездесетін көбінесе шөп басқан жазықтар:
A) Тундра
B) Орман
C) Шөл
D) Саванна
E) Дала
21. Антарктида «шұраттары» деп аталады
A) Жазда мұз жамылғысы болмайтын жерлерді
B) Шағын бұлттар түзілетін жерлерді
C) Жазда бұталар мен шөптер өсетін жерлерді
D) Жерасты сулары жақын жатқан жерлерді
E) Жыл бойы мұз жамылғысы болмайтын жерлерді
22. Қазақстан аумағына әсер ететін негізгі ауа массалары
A) Қоңыржай, тропиктік, экваторлық
B) Арктикалық, тропиктік, экваторлық
C) Экваторлық, тропиктік, қоңыржай

- D) Арктикалық, қоңыржай, тропиктік
  - E) Арктикалық, қоңыржай, экваторлық
23. Қазақстан аумағының 44%-ін алып жатқан табиғат зонасы.
- A) Орманды дала.
  - B) Дала.
  - C) Шөлейт.
  - D) Шөл.
  - E) Биік таулы.
24. Қазақстанның тәуелсіздігін бірінші болып қолдаған мемлекет:
- A) Түркия.
  - B) Үндістан.
  - C) Германия.
  - D) Корея.
  - E) АҚШ.
25. АҚШ-тың ірі ұлттық паркі:
- A) Колорадоның үлкен каньоны.
  - B) Йосемитск.
  - C) Глейнмер.
  - D) Йеллоустон.
  - E) Сенвойя.

I бөлім

Дұрыс жауап кілттері

Нұсқа №	Сұрақ №																										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
1	B	A	A	C	D	C	D	B	A	A	B	B	D	C	B	B	D	D	D	B	C	C	C	C	A	D	
2	B	C	D	B	A	A	A	D	C	A	D	C	C	C	C	B	C	A	B	A	B	A	D	D	D	D	
3	D	C	A	B	C	A	C	C	B	B	B	B	D	A	C	A	C	A	A	B	D	A	C	C	B	B	
4	D	B	C	C	B	C	A	B	C	C	D	D	D	C	C	C	B	C	C	C	D	A	C	A	A	A	
5	B	C	C	A	B	D	A	B	B	C	B	C	A	B	B	D	C	C	D	C	A	D	B	A	A	A	
6	A	A	B	C	D	B	A	A	B	A	C	B	B	B	D	D	C	C	B	D	B	B	D	A	A	D	
7	C	D	A	C	B	A	B	B	C	A	A	A	B	C	C	B	C	B	B	C	A	C	A	C	B	B	
8	B	D	D	B	A	B	D	C	D	A	A	D	C	A	A	C	D	B	B	B	B	C	C	B	B	B	
9	D	C	A	C	C	B	A	C	A	C	D	B	D	C	C	B	B	D	D	C	A	D	A	A	A	D	
10	D	C	D	C	A	D	B	D	D	B	C	D	D	C	D	D	D	A	B	D	C	D	A	A	A	A	
11	C	A	C	A	C	A	B	A	B	A	D	C	B	A	C	C	C	B	B	B	D	D	C	C	D	D	
12	D	B	B	C	A	B	A	B	B	B	B	A	C	D	C	B	D	C	D	B	B	A	D	D	D	D	
13	D	C	B	A	D	C	A	A	A	B	A	C	D	A	D	A	A	D	A	D	A	D	C	D	A	B	B
14	D	C	A	D	D	B	B	A	C	C	A	B	D	D	C	C	A	C	A	A	A	D	C	B	D	A	
15	A	B	C	D	B	B	D	A	C	B	A	C	A	C	C	D	A	D	C	D	A	D	C	A	A	A	
16	B	A	B	A	B	D	A	D	A	A	C	D	D	D	B	A	A	B	D	D	D	A	C	A	A	A	
17	A	B	B	A	A	A	A	D	B	D	B	C	B	B	C	D	D	B	D	B	D	B	D	D	B	B	
18	B	C	B	A	A	B	A	B	D	A	D	A	D	A	B	C	D	A	C	C	C	C	B	B	D	B	
19	D	C	A	B	B	C	A	A	A	D	A	A	A	A	C	C	B	D	D	C	C	A	A	A	A	C	
20	A	D	A	A	C	C	A	A	D	D	D	D	D	A	B	D	C	B	A	A	A	B	A	C	A	D	
21	B	B	D	C	C	A	A	B	A	C	A	B	B	C	D	A	D	D	B	B	C	C	C	C	B	D	
22	D	A	C	C	A	A	D	A	B	D	D	C	D	D	C	D	C	A	D	A	B	A	A	A	D	D	
23	D	C	D	B	D	D	C	C	A	A	D	C	C	C	D	B	A	B	C	B	B	A	A	A	A	B	
24	B	D	A	B	B	D	B	B	A	C	C	A	C	C	C	A	A	D	C	A	D	C	A	D	C	D	
25	C	A	C	D	A	C	A	B	B	D	C	B	A	C	C	C	C	A	D	A	D	A	D	A	D	A	

II бөлім

Бір немесе бірнеше дұрыс жауаптары бар тест тапсырмалары

1-нұсқа

1. Жерді сипаттауға арналған еңбегін «География» деп атаған

- 1) Геродот
- 2) Страбон
- 3) Аристотель
- 4) Эратосфен
- 5) Пифагор
- 6) Әл-Фараби
- 7) Марко Поло
- 8) П. Карпини

2. География ғылымы негізгі салалары

- 1) Экология
- 2) Физикалық
- 3) Экономикалық
- 4) Химиялық
- 5) Саяси
- 6) Геология
- 7) Геоморфология
- 8) Биологиялық

3. Ұлы географиялық ашулар заманы

- 1) IX-Xғ.
- 2) XI-XIIғ.
- 3) XII-XIIIғ.
- 4) XIII-XIVғ.
- 5) XIV-XVғ.
- 6) XV-XVIIғ.
- 7) XVIII-XIXғ.
- 8) XIX-XXғ.

4. Жер шары бөлінген

- 1) Суларға

1-нұсқа

- 2) Құрлықтарға
- 3) Материктерге
- 4) Мұхиттарға
- 5) Жазықтарға
- 6) Тауларға
- 7) Мұздықтарға
- 8) Ойпаттарға

5. Жер шарындағы ірі архипелагтар

- 1) Неландия
- 2) Гавай
- 3) Үлкен Зонд
- 4) Канада Арктикалық
- 5) Финляндия
- 6) Антиль
- 7) Шпицберген
- 8) Суматра

6. Литосфералық плиталар теориясын ұсынған ғалым

- 1) Р.Пирри
- 2) А.Гумбольдт
- 3) М. Бехайем
- 4) С.Дежнев
- 5) А.Вегенер
- 6) Д. Ливингстон
- 7) П. Семенов
- 8) Р.Стенли

7. Ежелгі платформалар

- 1) Шығыс Еуропа
- 2) Оңтүстік Америка
- 3) Сарыарқа
- 4) Батыс Сібір
- 5) Орта Сібір
- 6) Үнді -Аустралия
- 7) Батыс Еуропа
- 8) Тұран

8. Жер бедерін өзгертіп отыратын күштер

- 1) Конденсация
- 2) Булану
- 3) Құйын
- 4) Сыртқы күштер
- 5) Бұлттылық
- 6) Ішкі күштер
- 7) Су буы
- 8) Механикалық

9. Еуропа мен Азияға күнде саяхат жасауға болатын Қазақстанның қаласы

- 1) Орал
- 2) Ақтөбе
- 3) Семей
- 4) Құлсары, Атырау
- 5) Ақтау
- 6) Жаңаөзен
- 7) Доссор
- 8) Қаламқас

10. Қазақстан Каспий теңізі арқылы шыға алады

- 1) Өзбекстанға
- 2) Түркияға
- 3) Иранға
- 4) Иракқа
- 5) Украинаға
- 6) Әзірбайжанға
- 7) Ауғанстанға
- 8) Арменияға

11. Қазақстан Республикасы аумағынан өтетін сағаттық белдеулер

- 1) II
- 2) IV
- 3) XI
- 4) V
- 5) VII

1-нұсқа

- 6) VIII
- 7) IX
- 8) X

12. 1997 жылы таратылған облыстар

- 1) Алматы
- 2) Талдықорған
- 3) Жезқазған
- 4) Маңғыстау
- 5) Көкшетау
- 6) Ақмола
- 7) Атырау
- 8) Орал

13. Қазақстанның экономикалық географиялық жағдайының қолайлы тұстары

- 1) Шығысы таулы
- 2) Транзиттік
- 3) Орталық
- 4) Түпкірлік
- 5) Көршілік
- 6) Минералды ресурстар молдығы
- 7) Оқшау орналасуы
- 8) Сауда жасауға қиын

14. XX ғасырда қазақ мемлекеттігінің астаналары болған қалалар

- 1) Түркістан
- 2) Тараз
- 3) Орынбор
- 4) Қызылорда
- 5) Шымкент
- 6) Жамбыл
- 7) Көкшетау
- 8) Талдықорған

15. Дүние жүзінің саяси картасындағы заңдылықтар мен өзгерістерді ... зерттейді

- 1) Саяси география.

1-нұсқа

- 2) Халықтар географиясы
- 3) Меторология
- 4) Экономикалық география
- 5) Физикалық география
- 6) Материктер географиясы
- 7) Статистика
- 8) Кешенді география
- 9) Елді мекендер

16. Абсолюттік монархиялы ел

- 1) Австрия
- 2) Бельгия
- 3) Үндістан
- 4) Катар
- 5) Жапония
- 6) Непал
- 7) Дания
- 8) Бельгия

17. Монархия жағдайында жоғары өкімет билігі бір ғана адамның қолында болады

- 1) Президенттің
- 2) Парламенттің
- 3) Әкімнің
- 4) Императордың
- 5) Сұлтанның
- 6) Ханның
- 7) Діни жетекшінің
- 8) Корольдың

18. Жеңіл автомобиль жасаудан Германия дүние жүзінде ... кейін орын алады

- 1) Швециядан
- 2) Италиядан
- 3) Франциядан
- 4) Жапониядан
- 5) АҚШ-тан
- 6) Англиядан

1-нұсқа

- 7) Ресейден
- 8) Испаниядан

19. Ұлыбритания әлемге кеңінен тараған ... спорт түрлерінің отаны

- 1) Футбол
- 2) Шахмат
- 3) Дойбы
- 4) Волейбол
- 5) Регби
- 6) Көгалдағы хоккей
- 7) Жүгіру
- 8) Жеңіл атлетика

20. Еуропаның ең алғашқы жеңіл өнеркәсіп орталықтары

- 1) Ұлыбритания
- 2) Австрия
- 3) Испания
- 4) Франция
- 5) Италия
- 6) Норвегия
- 7) Испания
- 8) Португалия

1. Күн жүйесіне кіреді

- 1) Биосфера
- 2) Астероидтар
- 3) Денелер
- 4) Метеорлар
- 5) Планеталар
- 6) Ауа
- 7) Атмосфера
- 8) Тропосфера

2. Жердің өз білігін айналып шығуынан туындайтын табиғат құбылыстары:

- 1) Күн мен түн ауысады
- 2) Ауа өзгереді
- 3) Жылынады
- 4) Салқындайды
- 5) Жыл мезгілдері ауысады
- 6) Жылу мен ылғал таралады
- 7) Тіршілікке қолайлы болады
- 8) Тіршілікке қолайсыз болады

3. «Жер – шар тәріздес» деген пікірді ұсынған ғалым

- 1) Эратосфен
- 2) Пифагор
- 3) П. Карпини
- 4) Страбон
- 5) Геродот
- 6) М. Поло
- 7) В. Рубрук
- 8) А. Никитин

4. Геохронологиялық кестеде Жер тарихындағы басты оқиғалар көрсетіледі

- 1) Адамдардың өмірі
- 2) Геологиялық жыл санау
- 3) Тау жасалу кезеңдері
- 4) Материктердің құрылысы
- 5) Мұхиттардың құрылысы
- 6) Климаттық өзгерістер
- 7) Жер бедері
- 8) Жердің құрылысы

5. Ежелгі Пангея құрлығы ... материктерге ажырады

- 1) Африка
- 2) Еуразия

2-нұсқа

- 3) Солтүстік Америка
- 4) Оңтүстік Америка
- 5) Гондвана
- 6) Лавразия
- 7) Антарктида
- 8) Аустралия

6. Жердегі ірі геосинклиналдық белдеулер

- 1) Альпі-Карпат
- 2) Альпі-Гималай
- 3) Алтай-Алатау
- 4) Алтай-Саян
- 5) Батыс және Шығыс Тынық мұхиттық
- 6) Тянь-Шань-Алатау
- 7) Сәуір-Тарбағатай
- 8) Кавказ-Қырым

7. М.Қашқаридың «Дөңгелек картасын» зерттегендер»

- 1) П.Карпини
- 2) К.Миллер
- 3) А.Герман
- 4) Ш.Д.Алиев
- 5) В.Рубрук
- 6) П.С.Паллас
- 7) И.П.Фальк
- 8) И.П.Рычков

8. Қ.Сәтпаевтің зерттеген аумақтары

- 1) Мұғалжар
- 2) Маңғыстау
- 3) Мойынқұм
- 4) Сауыр-Тарбағатай
- 5) Жезқазған
- 6) Қарсақбай
- 7) Екібастұз
- 8) Құмкөл

9. Ш.Уалиханов Ыстық көлге сапар күнделігінде ... өзендері туралы қызықты деректер берген

- 1) Сырдария
- 2) Шу
- 3) Іле
- 4) Ақсу
- 5) Лепсі
- 6) Ырғыя

2-нұсқа

7) Талас

8) Торғай

10. Сарқылмайтын табиғат байлықтары

1) Су ресурсы

2) Биологиялық ресурс

3) Жылу, климаттық қор

4) Жарық, күн энергиясы

5) Жануарлар, металдық

6) Жел энергиясы

7) Ауа, минералдық ресурс

8) Жер ресурсы

11. Шығыс Қазақстанның негізгі табиғат байлықтары

1) Көмір

2) Мұнай

3) Полиметалл

4) Тұз

5) Су энергиясы

6) Никель

7) Хром

8) Уран

12. Қазақстанның ең маңызды табиғат байлықтары

1) Су

2) Өсімдік

3) Жануар

4) Жер

5) Топырақ

6) Минералдық

7) Ауа

8) Климат

13. Қалпына келмейтін табиғат байлықтары

1) Су

2) Жер

3) Ауа

4) Газ

5) Жануар

6) Топырақ

7) Көмір

8) Мұнай

14. Отын түрлерінің ішінде әлемде қоры өте мол

1) Тақта тас

2-нұсқа

- 2) Табиғи газ
- 3) Шымтезек
- 4) Көмір
- 5) Уран
- 6) Су энергиясы
- 7) Жел энергиясы
- 8) Күн энергиясы

15. Дүниежүзілік мұхиттың ресурстары

- 1) Жер
- 2) Топырақ
- 3) Ауа
- 4) Ағыстар
- 5) Биологиялық
- 6) Минералдық
- 7) Жел
- 8) Энергетикалық

16. Табиғи рекреациялық ресурстарға жатады

- 1) Теңіз, көл
- 2) Тау, егістік
- 3) Бұлақ, бақ
- 4) Саябақ, саяжай
- 5) Мұражай, сәулет
- 6) Орман, бақ
- 7) Қорық, су қоймасы
- 8) Емдік саз, мұражай

17. Батыс Еуропаның «ергежейлі» мемлекеттері

- 1) Испания
- 2) Франция
- 3) Англия
- 4) Андорра
- 5) Швеция
- 6) Финляндия
- 7) Италия
- 8) Швейцария

18. Әлемдегі гүл нарығының жартысынан астамын «жаулап алған» ел

- 1) Бельгия
- 2) Дания
- 3) Австрия
- 4) Нидерланд
- 5) Ирландия
- 6) Мальта

2-нұсқа

- 7) Испания
- 8) Грекия

19. «Әлемдік теңіз арбақеші» аталған ел

- 1) Испания
- 2) Италия
- 3) Португалия
- 4) Швеция
- 5) Норвегия
- 6) Бельгия
- 7) Дания
- 8) Австрия

20. Испанияның экспортқа шығаратын өсімдіктері

- 1) Темекі
- 2) Бұрыш
- 3) Томат
- 4) Сәбіз
- 5) Алмұрт
- 6) Баклажан
- 7) Цитрус
- 8) Алма

3 нұсқа

1. Жергілікті жердің планында жер бетінің ой-қыры бейнеленеді.

- 1) Изотермамен
- 2) Изогнетамен
- 3) Изобарамен
- 4) Горизонтальдармен
- 5) Бояумен
- 6) Аэрофотосуретпен
- 7) Суретпен
- 8) Деңгейлегішпен

2. Картадағы қашықтықты өлшейді

- 1) Қадаммен
- 2) Рулеткамен
- 3) Географиялық координатамен
- 4) Тұсбағармен
- 5) Масштабпен
- 6) Көз мөлшермен
- 7) Деңгейлегішпен
- 8) Дала циркулімен

3. Жер бетінің ойлы-қырлы пішіндерін ... дейді.

- 1) Платформалар
- 2) Плиталар
- 3) Қалқандар
- 4) Жер бедері
- 5) Шұңғымалар
- 6) Матеріктік беткейлер
- 7) Теңіздер
- 8) Мұхиттар

4. Ауа райы «қалыптасатын» орын

- 1) Тропосфера
- 2) Атмосфера
- 3) Стратосфера
- 4) Ноосфера
- 5) Термосфера

3-нұсқа

- 6) Мезосфера
- 7) Экзосфера
- 8) Жоғарғы қабатты

5. Негізгі климаттық белдеулер

- 1) Арктикалық
- 2) Субарктикалық
- 3) Экваторлық
- 4) Субэкваторлық
- 5) Тропиктік
- 6) Субтропиктік
- 7) Субантарктикалық
- 8) Субполярлық

6. Атмосфераның негізгі үш қабаты

- 1) Стратосфера
- 2) Ионосфера
- 3) Мезосфера
- 4) Экзосфера
- 5) Тропосфера
- 6) Термосфера
- 7) Ноосфера
- 8) Мезопауза

7. Қазақстанның үстірттері

- 1) Манғыстау
- 2) Торғай
- 3) Жем
- 4) Мұғалжар
- 5) Сарыарқа
- 6) Каспий маңы
- 7) Мойынқұм
- 8) Тұран

8. Сарыарқаның тау жоталары

- 1) Қызыларай
- 2) Қаратау

3-нұсқа

- 3) Бешоқы
- 4) Қарқаралы
- 5) Маңғыстау
- 6) Ақбет
- 7) Мұғалжар
- 8) Үстірт

9.Қазақстанның биік таулары

- 1) Мұғалжар
- 2) Жоңғар Алатауы
- 3) Сарыарқа
- 4) Маңғыстау
- 5) Тянь-Шань
- 6) Жалпы Сырт
- 7) Алтай
- 8) Орал

10.Палеозой эрасындағы катпарлықтар

- 1) Альпі
- 2) Мезозай
- 3) Кальдон
- 4) Герцин
- 5) Байкал
- 6) Антиклиналь
- 7) Синклираль
- 8) Платформа

11.Қазақстандағы корейлердің басым ... орналасқан

- 1) Жайық бойында
- 2) Сырдария бойында
- 3) Каспий теңізі жағалауында
- 4) Торғай бойында
- 5) Қаратал бойында
- 6) Солтүстік Қазақстан
- 7) Сарысу бойында
- 8) Теңіз көлі жағасында

3-нұсқа

12. Қазақ диаспорасының саны жөнінен басым ... елдері

- 1) Украина
- 2) Иран
- 3) АҚШ
- 4) Өзбекстан
- 5) Қытай
- 6) Жапония
- 7) Аустралия
- 8) Ресей

13. Қазақстанның ең көп диаспоралары

- 1) Дүнгендер
- 2) Поляктар
- 3) Түріктер
- 4) Өзбектер
- 5) Әзербайжандар
- 6) Украиндар
- 7) Гректер
- 8) Орыстар

14. Қазақстанның Оңтүстік аудандарын табиғи газбен қамтамасыз ететін газ құбыры

- 1) Орта Азия
- 2) Орталық Азия
- 3) Бұхара-Орал
- 4) Шу-Сарысу
- 5) Бұхара-Алматы
- 6) Түркіменстан
- 7) Өзбекстан
- 8) Қарашығанақ

15. Әлемдегі аса ірі ғылымға «маманданған» елдер

- 1) Қазақстан
- 2) Латвия
- 3) АҚШ
- 4) Бразилия
- 5) Жапония

3-нұсқа

- 6) Австрия
- 7) Португалия
- 8) Ирландия

16. Ғылымның тікелей өндіргіш күшке айналуы

- 1) Шоғырландыру
- 2) Кооперативтендіру
- 3) Интеграция
- 4) ЕТР
- 5) Құрамдастыру
- 6) Егін шаруашылығы
- 7) Мал шаруашылығы
- 8) Мамандандыру

17. Ғылымды қажет ететін өнімдерді сыртқа шығаратын жетекші елдер

- 1) Англия
- 2) Франция
- 3) АҚШ
- 4) Австрия
- 5) Италия
- 6) Болгария
- 7) Жапония
- 8) Аустрия Одағы

18. Оңтүстік-Батыс Азияның халықаралық географиялық еңбек бөлісіндегі маманданған саласы

- 1) Темір
- 2) Хром
- 3) Мұнай
- 4) Алмас
- 5) Бром
- 6) Тұз
- 7) Тас көмір
- 8) Вольфрам

19. Жаңа индустриялы елдер

- 1) Иордания

3-нұсқа

- 2) Бутан
- 3) Непал
- 4) Корея
- 5) Сингапур
- 6) Пәкістан
- 7) Шри-Ланка
- 8) Малайзия

20. Кофе экспортындағы жетекші елдер

- 1) Ресей мен Украина
- 2) Қытай мен Корея
- 3) Бразилия мен Колумбия
- 4) Шри-Ланка мен Үндістан
- 5) Мексика мен Куба
- 6) Нигерия мен Камерун
- 7) Пана мен Индонезия
- 8) Аругвай мен Парагвай

4 нұсқа

1. Картада көк немесе көгілдір түспен боялады

- 1) Ойпаттар
- 2) Жазықтар
- 3) Аралдар
- 4) Мұхиттар
- 5) Теңіздер
- 6) Үстірттер
- 7) Жазықтар
- 8) Көлдер

2. Елді мекеннің географиялық орны ... арқылы анықталады

- 1) Цифрмен
- 2) Оңтүстік полюс
- 3) Солтүстік полюс
- 4) Географиялық ендік
- 5) Географиялық бойлық
- 6) Экватор
- 7) Түстермен
- 8) Суретпен

3. Географиялық карталар мазмұнына қарай ... бөлінеді

- 1) Тақырыптық
- 2) Шолу карталарында
- 3) Жердің планында
- 4) Жалпы географиялық карта
- 5) Геологиялық картада
- 6) Топографиялық картада
- 7) Аэрофотосурет
- 8) Катогграфиялық проекциялар

4. Атлант мұхитының жылы ағыстары

- 1) Перуан
- 2) Гольфстрим
- 3) Бенгель
- 4) Лабрадор
- 5) Бразилия
- 6) Канада
- 7) Курошио
- 8) Аляска

5. Дүниежүзілік мұхиттағы тұздылығы өте жоғары теңіз

- 1) Қызыл

4-нұсқа

- 2) Қара
- 3) Ақ
- 4) Араб
- 5) Тимор
- 6) Арафур
- 7) Кариб
- 8) Фиджи

6. Жабынды мұздықтар ... қалыптасатын

- 1) Оңтүстік Америкада
- 2) Биік тауларда
- 3) Антарктидада
- 4) Экваторлық белдеуде
- 5) Солтүстік мұзды мұхитта
- 6) Мадагаскарда
- 7) Андыда
- 8) Баренц теңізінде

7. Тынық мұхитының суық ағыстары

- 1) Мозамбик
- 2) Игольный
- 3) Калифорния
- 4) Курошио
- 5) Перу
- 6) Гвиан
- 7) Бенгель
- 8) Бразилия

8. Қазақстан аумағын тұтастай дерлік теңіз суы басып жатты

- 1) Палеозойда
- 2) Кайнозойда
- 3) Кембрийде
- 4) Архейде
- 5) Мезозойда
- 6) Протерозойда
- 7) Неогенде
- 8) Палеогенде

9. Альпі қатпарлығында екінші рет көтерілген таулар

- 1) Көкшетау
- 2) Ұлытау
- 3) Мұғалжар
- 4) Сарыарқа
- 5) Алтай
- 6) Жетісу Алатауы

4-нұсқа

- 7) Маңғыстау
- 8) Тянь-Шань

10. Қазақстанның жас платформалары (тақталар)

- 1) Каспий маңы ойпаты
- 2) Орал алды үстірті
- 3) Торғай үстірті
- 4) Сарыарқа
- 5) Батыс Сібір
- 6) Тұран
- 7) Жалпы Сырт
- 8) Жем үстірті

11. Геохронологиялық кестедегі кезендердің атаулары жер атауына байланысты аталады

- 1) Ордовик
- 2) Силур
- 3) Кембрий
- 4) Тас көмір
- 5) Девон
- 6) Бор
- 7) Пермь
- 8) Триас

12. Қазақстанның жоғарғы калориялы отыны

- 1) Қоңыр көмір
- 2) Жанғыш тақта тас
- 3) Тас көмір
- 4) Күн энергиясы
- 5) Табиғи газ
- 6) Жел энергиясы
- 7) Мұнай
- 8) Шымтезек

13. Қазақстандағы АЭС

- 1) Көкшетау
- 2) Өскемен
- 3) Орал
- 4) Ақтөбе
- 5) Ақтау
- 6) Шымкент
- 7) Павлодар
- 8) Қарағанды

4-нұсқа

4. Қазақстан халықының сирек қоныстанған аудандары

- 1) Өзендердің маңында
- 2) Оңтүстік
- 3) Солтүстік
- 4) Орталық
- 5) Оңтүстік - Батыс
- 6) Батыс
- 7) Шығыс
- 8) Оңтүстік-Шығыс

15. Дүние жүзінде ең бірінші халық санағын жүргізген ел

- 1) Канада
- 2) Бразилия
- 3) Мексика
- 4) Ресей
- 5) Қазақстан
- 6) Египет
- 7) Украина
- 8) Жаңа Зеландия

16. Дүниежүзі бойынша ер адамдар саны көп елдер

- 1) Қытай
- 2) Қырғыстан
- 3) Үндістан
- 4) Жапония
- 5) Қазақстан
- 6) Өзбекстан
- 7) Пәкістан
- 8) Украина

17. Дүние жүзіндегі бір ұлтты елдер

- 1) Үндістан
- 2) АҚШ
- 3) Бельгия
- 4) Австрия
- 5) Қазақстан
- 6) Аустралия
- 7) Англия
- 8) Жапония

18. Еуропаның химия өнеркәсібі жақсы дамыған елі

- 1) Польша
- 2) Словакия

4-нұсқа

- 3) Венгрия
- 4) Румыния
- 5) Германия
- 6) Латвия
- 7) Литва
- 8) Эстония

19. Жоғарғы Силезия көмір алабы

- 1) Албанияда
- 2) Румынияда
- 3) Чехияда
- 4) Венгрияда
- 5) Словакияда
- 6) Польшада
- 7) Латвияда
- 8) Литвада

20. Еуропаның ең ірі порты

- 1) Жаңа Орлеан
- 2) Бостон
- 3) Сянган
- 4) Сидней
- 5) Роттердам
- 6) Бенгель
- 7) Химия
- 8) Сингапур

5-нұсқа

5 нұсқа

1. Жас таулар

- 1) Орал
- 2) Сарыарқа
- 3) Апалач
- 4) Кавказ
- 5) Памир
- 6) Ахаггар
- 7) Бразилия
- 8) Гвиана

2. Жер шарындағы ең үлкен ойпат

- 1) Каспий маңы
- 2) Месопотамия
- 3) Ла-Плата
- 4) Үнді-Ганг
- 5) Амазонка
- 6) Қарақия
- 7) Тұран
- 8) Оринока

3. Айшық тәрізді пішіні бар құм төбелерді ... деп атайды

- 1) Сай
- 2) Аңғар
- 3) Ойыс
- 4) Төбе
- 5) Шағыл
- 6) Жыра
- 7) Жал
- 8) Түйетай

4. Гейзерлердің көп тараған жерлері

- 1) Камчатка
- 2) Сомали
- 3) Жаңа Зеландия
- 4) Ирландия
- 5) Шпицберген
- 6) Мадагаскар
- 7) Пиреней
- 8) Чукот

5. Географиялық қабықтың аса маңызды заңдылықтары

- 1) Байланыстылығы
- 2) Тұтастығы

5-нұсқа

География

- 3) Бұзылуы
- 4) Ырғақтылығы
- 5) Жылжуы
- 6) Зоналылығы
- 7) Қозғалуы
- 8) Ыдырауы

6. Биіктік белдеулер саны көп таулар

- 1) Альпі
- 2) Карпат
- 3) Гималай
- 4) Анд
- 5) Апалач
- 6) Орал
- 7) Қаратау
- 8) Атлас

7. Антропогендік табиғат кешендері

- 1) Орман
- 2) Өзен
- 3) Мұхит
- 4) Саябақтар
- 5) Көл
- 6) Бөгендер
- 7) Тоғай
- 8) Егістіктер

8. Қазақстан Еуразия континентінде ... қорынан ең бай ел

- 1) Мырыш
- 2) Молибден
- 3) Марганец
- 4) Хром
- 5) Алтын
- 6) Темір
- 7) Қалайы
- 8) Уран

9. Баяу балкитын металдар

- 1) Алтын
- 2) Күміс
- 3) Вольфрам
- 4) Мыс
- 5) Көргасын
- 6) Молибден

5-нұсқа

- 7) Мырыш
- 8) Алюминий

10. Ірі фосфорит кен орындары

- 1) Өскемен
- 2) Тараз
- 3) Текелі
- 4) Шолақтау
- 5) Жаңатас
- 6) Кендірлік
- 7) Риддер
- 8) Қосшағыл

11. Тот баспайтын болатты қолданатын өнеркәсіптер

- 1) Электронды есептегіш жасау
- 2) Станок жасау
- 3) Темір жолдары
- 4) Ғарыштық
- 5) Авиация
- 6) Электротехника
- 7) Трактор жасау
- 8) Кеме жасау

12. Қазақстандағы ең ірі темір кен орындары

- 1) Соколов-Сарыбай
- 2) Жезқазған
- 3) Саяк
- 4) Лисаков
- 5) Қаражал
- 6) Қаратас
- 7) Атансор
- 8) Кемпірсай

13. Қазақстанның мыс қорыту зауыты

- 1) Қоңырат
- 2) Саяк
- 3) Белоусовка
- 4) Ертіс
- 5) Жезқазған
- 6) Қарағанды
- 7) Бозшакөл
- 8) Зырян

14. Электр энергиясын түгелімен дерлік су электр станцияларынан алатын мемлекеттер

- 1) Англия
- 2) Ресей
- 3) Бельгия
- 4) Норвегия
- 5) Австрия
- 6) Франция
- 7) Бразилия
- 8) Қытай

15. Шаруашылықтың негізгі салалары

- 1) Табиғи
- 2) Мемлекеттік
- 3) Жоспарлы
- 4) Нарықтық өндірістік
- 5) Өтпелі өндірістік емес
- 6) Мамандану
- 7) Меншіктік
- 8) Ұлттық

16. Шаруашылық өмірді интернационаландырудың жоғары формасы

- 1) Ғаламдану
- 2) Корпорация
- 3) Мамандану
- 4) Интеграция
- 5) Сауда
- 6) Туризм
- 7) Инвестиция
- 8) Экономикалық аймақ

17. Өтпелі экономика тән елдер

- 1) Белорусия
- 2) Бразилия
- 3) Аргентина
- 4) Тәжікстан
- 5) Израиль
- 6) Бахрейн
- 7) Армения
- 8) Үндістан

18. Жапонияның негізгі ауыл шаруашылық дақылы

- 1) Бидай
- 2) Бұршақ
- 3) Қуриш

5-нұсқа

География

- 4) Арпа
- 5) Тары
- 6) Жүгері
- 7) Сұлы
- 8) Күнбағыс

19. Қытайдың ең басты діндері

- 1) Конфуцийлік
- 2) Христиан
- 3) Даосизм
- 4) Иудаизм
- 5) Буддизм
- 6) Индуизм
- 7) Ислам
- 8) Православия

20. Демографиялық саясатты алғаш ұстанған елдер:

- 1) АҚШ
- 2) Ресей
- 3) Жапония
- 4) Түркия
- 5) Қытай
- 6) Үндістан
- 7) Аустралия
- 8) Малайзия

II бөлім

Бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларының жауап кілттері

№	Сұрақ №																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	4	2, 3	6	3, 4	4, 7	5	1, 2, 6	4, 6	4	3, 6	2, 4	2, 3, 5	2, 5, 6	3, 4	1	4	4, 5, 8	4, 5	1, 5, 6	1, 4, 5
2	2, 4, 5	1, 6	2	2, 3, 6	5, 6	2, 5	2, 3, 4, 5, 6	5, 6	3, 4, 5	3, 4, 6	3, 5	4, 6	7, 8, 4	4	5, 6, 8	1	4	4	5	7
3	4, 5	3, 5	4	1	1, 3, 5	1, 3, 5	2, 3, 4	1, 4	2, 5, 7	3, 4	2, 5	4, 5, 8	4, 6, 8	5	3, 5	4	3, 7	3	4, 5, 8	3
4	4, 5, 8	4, 5	1, 4	2, 5	1	3, 5	3, 5	4, 6	5, 6, 8	5, 6	3, 5, 7	3, 5, 7	5	4, 5, 6	6	1, 3, 7	5, 6, 8	5	3	5
5	4, 5	5	5	1, 3	2, 4, 6	3, 4	4, 6, 8	4	3, 6	4, 5	4, 5, 8	1, 4, 5	5	4, 7	4, 5	4	1, 4, 7	3	1, 3, 5	5, 6

ҚР БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ҚАРЖЫ ОРТАЛЫҒЫ

ФИНАНСОВЫЙ ЦЕНТР

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ ЖАНЫНДА ҚҰРЫЛҒАН «ҚАРЖЫ ОРТАЛЫҒЫ» АҚ СІЗДЕРГЕ БІЛІМ БЕРУ КРЕДИТІН РЕСІМДЕУ АРҚЫЛЫ ЖОҒАРЫ БІЛІМ АЛУҒА МҮМКІНДІК БЕРЕДІ. БІЛІМ БЕРУДІ КРЕДИТТЕУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША ТАЛАПКЕРЛЕР ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА АҚЫЛЫ НЕГІЗДЕ БІЛІМ АЛУШЫЛАР **ҚАРЖЫ ОРТАЛЫҒЫМЕН** ӘРІПТЕС-БАНКТЕРДЕН ЖЕҢІЛДІК ШАРТТАРДА КРЕДИТ РЕСІМДЕЙ АЛАДЫ.

Кредиттеудің негізгі шарттары:

- ✓ КРЕДИТ БОЙЫНША СЫЯҚЫ СТАВКАСЫ – 15% ЖОҒАРЫ;
- ✓ КРЕДИТ МЕРЗІМІ – 10 ЖЫЛҒА ДЕЙІН;
- ✓ НЕГІЗГІ ҚАРЫЗДЫ ӨТЕУ ҮШІН ЖЕҢІЛДІК КЕЗЕҢІ = ОҚУ МЕРЗІМІ+ ЖҰМЫСҚА ТҮРУЫНА 6 АЙ;
- ✓ КЕПІЛДІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ТӘРТІП РЕТІНДЕ ТАЛАП ЕТІЛМЕЙДІ;
- ✓ КРЕДИТТИ МЕРЗІМІНЕН БҰРЫН ӨТЕУДЕ ШЕКСІЗДІКТІҢ БОЛМАУЫ.

***КРЕДИТКЕ БІЛІМ –
ҚҰНЫ ЖОҒАЛМАС БАЙЛЫҚ!***

МЕКЕН -ЖАЙЫ:

АСТАНА ҚАЛАСЫ, ҚАБАНБАЙ БАТЫР ДАҒЫЛЫ, 37, 4-КЕҢСЕ

ТЕЛЕФОНДАРЫ: 8 (717 2) 24 50 62, 24 41 70

ФАКС: 8 (717 2) 24 42 37

WEB-САЙТ: WWW.FINCENTER.KZ

E-MAIL: FINCENTER@FINCENTER.KZ